

door

door

1997

CARDO AB

door
pump

door
pump

pump
pump

pump
pump

rail
rail

rail
rail

CARDO

PH: P. K. Malmö, Malmö, Syd, Sverige, 1997

INNEHÅLL

Året i sammandrag	2
Koncernchefen	3
Cardo-aktien	6
Koncernöversikt	8
Cardo Door	14
Cardo Pump	18
Cardo Rail	22
Förvaltningsberättelse	26
Resultaträkning koncernen	28
Finansieringsanalys koncernen	28
Balansräkning koncernen	29
Resultaträkning moderbolaget	30
Finansieringsanalys moderbolaget	30
Balansräkning moderbolaget	31
Noter	32
Revisionsberättelse	40
Koncernledning	41
Styrelse	42
Styrelse, revisorer och valberedning	43
Koncernbolag	44
Koncernen i sammandrag	48

BOLAGSSTÄMMA

Välkommen till Cardos bolagsstämma!

Ordinarie bolagsstämma hålles måndagen den 11 maj 1998 kl 17.00 på Storan, Malmö Musikteater, Östra Rönneholmsvägen 20, Malmö.

Anmälan

Aktieägare som önskar delta i bolagsstämman skall vara införda i den av VPC förda aktieboken senast torsdagen den 30 april 1998 och anmäla deltagandet till Cardos huvudkontor, Roskildevägen 1B, Box 486, 201 24 Malmö, telefon 040-35 04 49, senast onsdagen den 6 maj 1998 klockan 16.00.

Aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier måste i god tid före torsdagen den 30 april 1998, genom förvaltares försorg, tillfälligt inregistrera aktierna i eget namn för att erhålla rätt att delta i stämman. Observera att anmälan om deltagande i bolagsstämman måste göras separat till huvudkontoret på det sätt som framgår ovan.

Utdelning

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att utdelning för 1997 lämnas med 4:75 kr per aktie, vartill åtgår 142,5 Mkr. Föreslagen avstämningsdag är den 14 maj 1998. Om bolagsstämman beslutar enligt förslaget räknar VPC med att kunna sända utdelningen till aktieägarna den 22 maj 1998.

EKONOMISK INFORMATION

Ekonomisk information från Cardo AB under 1998:

<i>Bokslutskommuniké</i>	25 februari
<i>Årsredovisning</i>	mitten av april
<i>Bolagsstämma</i>	11 maj
<i>Delårsrapport, januari – mars</i>	11 maj
<i>Delårsrapport, januari – juni</i>	18 augusti
<i>Delårsrapport, januari – september</i>	6 november

Cardos ekonomiska information publiceras på svenska och engelska. Bokslutskommuniké, årsredovisning samt delårsrapporter sänds till alla aktieägare som anmält till VPC att de önskar få sådan information.

Rapporterna kan beställas från:

Cardo AB
Informationsavdelningen
Box 486
201 24 Malmö

eller per telefon 040-35 04 28.

KORT OM CARDO

Cardo är en internationell verkstadskoncern med starka positioner på marknaderna för industri- och villagarageportar, centrifugalpumpar samt bromssystem för spårbundna fordon – marknader med långsiktigt goda tillväxtmöjligheter. Cardo verkar i branscher som sammantaget ger koncernen styrka och begränsad konjunkturkänslighet. Verksamheten bedrivs inom de tre affärsområdena Cardo Door, Cardo Pump och Cardo Rail.

Cardo Door är en av världens största tillverkare av industriportar och en av Europas största tillverkare av villagarageportar. Cardo Pump är en av Europas största tillverkare av centrifugalpumpar och Cardo Rail en av världens största tillverkare av bromssystem för spårbundna fordon.

Cardo har finansiellt en stark ställning, vilket ger handelsfrihet och goda förutsättningar för fortsatt expansion inom koncernens tre affärsområden.

Cardo finns i ett 30-tal länder och 91 procent av den fakturerade försäljningen, som 1997 uppgick till 8,0 miljarder kronor, sker utanför Sverige. Av de ca 7.400 anställda arbetar ca 78 procent utomlands.

Cardo-aktien är sedan 1995 noterad på Stockholms Fondbörs A-lista. Handel i aktien sker också via SEAQ International i London samt i form av s k ADS via PORTAL i USA. Antalet aktieägare uppgick vid utgången av 1997 till 19.628, andelen institutionellt ägande till ca 80 procent och utlandsägandet till ca 12 procent.

Strategi

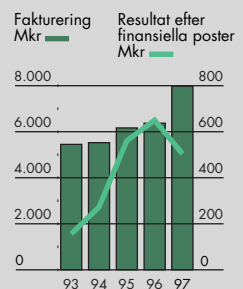
Cardo skall vidareutvecklas som en internationell verkstadskoncern och en ledande tillverkare av högkvalitativa verkstadsprodukter. Koncernens konkurrenskraft skall ytterligare förbättras genom fortsatt effektivisering och kostnadsreduktion.

Cardos viktigaste marknader kommer även i framtiden att finnas i västra Europa, där nya marknadsandelar skall vinnas genom utökade aktiviteter. En långsiktig expansion skall ske på utvalda marknader i östra Europa och Asien.

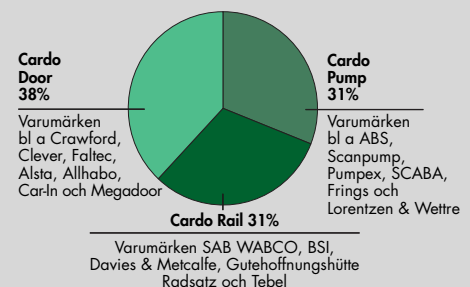
Cardo skall ha en årlig volymtillväxt på 10–15 procent för att långsiktigt säkra en god lönsamhet. Ungefär hälften av tillväxten skall ske internt och resten genom förvärv.

Expansionen skall ske genom utveckling av nya produkter, ökade marknadsföringsinsatser och intensifierad bearbetning av eftermarknaden samt genom strategiska företagsförvärv som ger positiva synergieffekter. Målsättningen är att avkastningen på sysselsatt kapital, som är koncernens viktigaste finansiella mål, skall överstiga 20 procent över en konjunkturcykel.

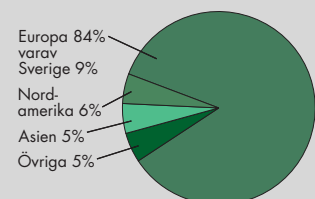
Fakturerings och resultat efter finansiella poster, 5 år

Fakturerings 1997 fördelad på affärsområden

Fakturerings 1997 fördelad på geografiska marknader

ÅRET I SAMMANDRAG

■ I januari slogs Cardos och Thyssens järnvägsverksamheter samman i ett gemensamt bolag med Cardo som 60-procentig ägare. Cardo Rail är därmed en av världens största tillverkare av bromssystem för spårbundna fordon. Ett omstruktureringsprogram är igångsatt främst i syfte att renodla produkt- och produktionsstrukturen.

■ Cardo Pumps produktprogram för vatten och avlopp kompletterades med dränkbara luftare genom förvärvet i januari av det tyska bolaget Frings verksamhet inom vattenreningsområdet.

■ Cardo Door förvärvade i mars Allhabo, en av Sveriges större tillverkare av industriportar, vilket ökade servicebasen och kompletterade produktsortimentet.

■ Cardos VD och koncernchef Lennart Nilsson meddelade i februari att han önskade lämna sin befattning i anslutning till bolagsstämman i maj. Styrelsen utsåg Kjell Svensson, tidigare chef för Cardo Door, till ny VD och koncernchef i Cardo AB.

■ Cardo Door etablerade under första halvåret ett försäljningsbolag i Polen och bildade ett joint-venture bolag i Kina tillsammans med det kinesiska företaget Shenyang Liming.

■ Cardo Rail stärkte sin position i Indien genom förvärvet i september av Railway Products India Ltd, en av Indiens större tillverkare av bromsutrustning för järnvägsfordon.

■ Cardo Door introducerade under hösten en nyutvecklad, oisolerad industriport i Frankrike, Storbritannien, Spanien och Italien. Genom den nya produkten förväntas Cardo Door ta marknadsandelar inom ett område som domineras av sk rulljalusier.

■ Cardo Pump etablerade egna säljbolag i Estland, Polen och Grekland. Dessutom kompletterades säljorganisationen med egna representanter i Chile, Malaysia, Kina, Indonesien och Indien.

■ Cardo Door tecknade i slutet av november avtal om förvärv av tyska Normstahl, en av Europas största tillverkare av villagarageportar. Genom förvärvet nästan fyrfaldigar Cardo Door sin garageportsvolym och blir en av Europas tre ledande tillverkare av villagarageportar.

Cardokoncernen 1993 - 1997					
	Pro-forma 1993	1994	1995	1996	1997
Fakturerad försäljning, Mkr	5.450	5.524	6.165	6.371	7.983
Resultat efter finansiella poster, Mkr	156	273	561	650	504
Resultat per aktie, kr	3:68	6:64	13:48	15:13	11:58
Avkastning på sysselsatt kapital, %	11,1	15,3	28,0	30,0	18,0

Koncernens fakturerade försäljning ökade under året till 7.983 Mkr (6.371).

Företagsförvärv och valutaeffekter svarade för nästan hela ökningen. Orderingången ökade till 8.162 Mkr, vilket justerat för valutakurseffekter innebär en ökning med ca 5 procent i nuvarande koncernstruktur.

Resultatet efter finansiella poster uppgick till 504 Mkr (650). Resultatnedgången är hänförlig till dels den negativa lönsamhetsutvecklingen inom Cardo Rail, vilket innefattar reserveringar av engångsnatur om 70 Mkr avseende garantifrågor, dels ett försämrat finansnetto i koncernen. Koncernens resultat per aktie efter full skatt blev före reserveringarna i Cardo Rail 13:91 kr (15:13). Efter reserveringarna blev resultatet 11:58 kr per aktie. Det egna kapitalet per aktie ökade till 68:58 kr (62:21).

Vårt viktigaste finansiella mål är att avkastningen på sysselsatt kapital för koncernen skall överstiga 20 procent över en konjunkturcykel, en nivå vi ligger på i snitt under de senaste fem åren. Under 1997 nådde vi 18,0 procent (30,0).

Förändringen mot föregående år beror på dels det försämrade rörelseresultatet, främst hänförligt till garantireserveringarna, dels sammanslagningen med Thyssens järnvägsverksamhet samt övriga genomförda företagsförvärv. Avkastningen på det egna kapitalet uppgick till 18,0 procent (27,4). Soliditeten sjönk något, huvudsakligen beroende på genomförda företagsförvärv, och var vid årets utgång 35,8 procent (42,4).

Det är glädjande att konstatera att antalet aktieägare i Cardo ökat med ytterligare nästan 2.000 under

---

1997 blev ur resultatsynpunkt ett blandat år. Cardo Pump utvecklades väl och Cardo Door lyckades, trots en svag byggmarknad, bibehålla sin mycket goda lönsamhet. Cardo Rails resultatutveckling var en besvikelse. För att vända trenden uppåt från den oacceptabla lönsamhetsnivån i Cardo Rail har vi nu satt in kraftfulla åtgärder inom olika områden i organisationen.

året. Därmed uppgår det totala antalet aktieägare till närmare 20.000.

Cardo Door

Under 1997 påverkades Cardo Door av den svaga utvecklingen av byggmarknaden i Europa. På de två

största marknaderna, Tyskland och Frankrike, minskade efterfrågan på industriportar under första halvåret samtidigt som priskonkurrensen skärptes i främst Tyskland. Under andra halvåret stabiliserades såväl efterfrågan som prisnivån i Tyskland medan en fortsatt nedgång noterades i Frankrike. Övriga länder i Centraleuropa visade tecken på avmattning i slutet av året. I Storbritannien och på de nordiska marknaderna noterades under året en svagt positiv utveckling med undantag för Sverige, som ligger kvar på en fortsatt låg nivå.

Den svaga europeiska byggkonjunkturen, i kombination med en stark priskonkurrens, ledde till att rörelseresultatet sjönk något till 353 Mkr (362). Avkastningen på sysselsatt kapital översteg fortsatt med god marginal 30 procent (>30). Det är imponerande att Cardo Door, trots de besvärliga yttre omständigheterna, fortsatt kunde vara koncernens mest lönsamma affärsområde under året.

Vi anpassar nu kostnadsnivån till

volymutvecklingen inom segmentet industriportar, främst i Tyskland, Frankrike och Sverige. Dessutom vidtas åtgärder för att ytterligare förbättra effektiviteten inom produktion och installation. Åtgärderna kommer att ge positiva resultateffekter under 1998.

Jag är övertygad om att vi långsiktigt kommer

att få se en god utveckling för Cardo Door.

Kraftfull satsning på villagarageportar

Cardo Door har, trots en svag marknadsutveckling för industriportar

KONCERNCHEFEN

under de senaste åren, lyckats visa en mycket god lönsamhet. Beroendet av industriportsmarknadens utveckling balanseras nu av den kraftfulla satsning vi gör på villagarageportar.

Med målsättningen att bli en av Europas största tillverkare av villagarageportar tog vi det första steget 1996, när den nyutvecklade porten Crawford Privat introducerades. Denna satsning har hittills väl infriat förväntningarna. I december 1996 förvärvade vi svenska Carpro som gav oss kompletterande produkter, ett värdefullt distributionsnät och en dominerande position på den svenska marknaden för villagarageportar.

I slutet av november träffade vi avtal om förvärv av tyska Normstahl, som omsätter ca 550 Mkr med 370 anställda och som är en av Europas största tillverkare av villagarageportar. Genom förvärvet nästan fyrfaldigar Cardo Door sin försäljning inom villagarageportar, får tillgång till ett heltäckande produktsortiment och blir en av Europas tre ledande tillverkare. Vi får genom Normstahl tillgång till ett väl utbyggt distributionsnät för Crawford Privat på den stora tyska marknaden samt i Österrike och Schweiz där Normstahl är marknadsledande.

Under 1998 kommer villagarageportarna att svara för ca 20 procent av Cardo Doors omsättning. Tillväxten i marknaden för villagarageportar bedöms som god, bl a beroende på ökat behov av utbyte av äldre portar och portar med låg säkerhetsnivå samt en kraftig ökning i efterfrågan på eldrivna och fjärrstyrda portar.

Cardo Pump

Cardo Pump, som har lyckats nå en position som ett av världens mest lönsamma pumpföretag, förbättrade återigen sitt rörelseresultat som uppgick till 290 Mkr (273). Detta trots att faktureringen för produkter till massa- och pappersindustrin var lägre

under 1997 än året innan. En god faktureringsökning inom området vatten och avlopp, ett marknadssegment med långsiktigt snabbare tillväxt än pumpmarknaden som helhet, kompenserade mer än väl för nedgången. Avkastningen på sysselsatt kapital översteg fortsatt 30 procent (>30).

Utbyggnaden av Cardo Pumps marknadsorganisation har skett i hög takt under de senaste åren. Under 1997 etablerade vi säljbolag i ytterligare tre länder, Estland, Polen och Grekland. Säljorganisationen kompletterades dessutom med egna representanter i Chile, Malaysia, Kina, Indonesien och Indien. Cardo Pump har nu egen personal för försäljning och service i ca 30 länder. Vi ökade fokuseringen på service- och uthyrningsverksamheten under året genom att en särskild produktlinjeorganisation etablerades för dessa aktiviteter.

Cardo Pumps verksamhet har under de senaste åren varit stabil och jag är mycket nöjd med utvecklingen.

Cardo Rail

Genom samgåendet med Thyssens järnvägsverksamhet i januari 1997 och bildandet av Cardo BSI Rail AB blev Cardo Rail en av världens största tillverkare av bromssystem för spårbundna fordon.

Cardo Rail hade en god orderinång under året även om en avmattning noterades under fjärde kvartalet som en följd av färre stora internationella upphandlingar. Orderstocken uppgick vid årets slut till 2.479 Mkr. Rörelseresultatet blev -41 Mkr (58). Resultatförsämringen är en följd av lägre utleveranser än planerat i de länder som berörs av den pågående omstruktureringen samt en för hög kostnadsnivå. De i delårsrapporten aviserade riskerna för ökade kostnader för Cardo Rail, hänförliga till garantifrågor avseende vissa leveranser avslutade under tidigare år, kvarstår. Diskussioner mellan Cardo Rail

och dess motparter har ännu ej slutförts. Cardo Rails resultat för 1997 har därför belastats med reserveringar om 70 Mkr.

Den stora utmaningen för oss är nu att så snabbt som möjligt vända lönsamhetsutvecklingen i Cardo Rail.

Under året utarbetade vi ett åtgärdsprogram för lönsamhetsförbättringar. Vi renodlar produkt- och produktionsstrukturen, vilket innebär en minskning av antalet produktionsställen och en beräknad personalreduktion med 10-15 procent.

Vårt mål är att de planerade åtgärderna skall få genomslag under en period av ca ett och ett halvt år. För åtgärderna etablerades en omstruktureringsreserv på 180 Mkr i samband med bildandet av Cardo BSI Rail AB. I kombination med samordningsvinster inom produktutveckling och marknadsföring, bedömer jag att åtgärderna skall leda till betydande framtida resultatförbättringar.

Jag är övertygad om att järnvägsmarknaden kommer att ha en god tillväxt framöver. Det gäller nu att vi skapar de rätta förutsättningarna internt och därmed lägger grunden till ett affärsområde med god lönsamhet.

Asien-krisens effekter

Den ekonomiska krisen i Sydostasien innebär dels en minskning av efterfrågan i de berörda länderna dels en risk att tillväxten i världsekonomin blir svagare under 1998 än vad som tidigare officiellt prognostiserats. Samtidigt innebär de krisdrabbade ländernas valutafall att konkurrenskraften hos den inhemska exportindustrin förbättras betydligt.

Cardos verksamhet påverkas totalt sett i en relativt begränsad omfattning av krisen. Av vår fakturerade försäljning under 1997 svarade hela Asien för endast 5 procent.

Risken för ökad konkurrens från exportindustrin i Sydostasien bedömer jag som liten för Cardos del. Inom

KONCERNCHEFEN

våra produktområden portar, pumpar och bromsutrustning för spårbundna fordon, finns enligt vår bedömning få eller inga tillverkare i Sydostasien som exporterar konkurrerande produkter till Europa.

Cardo Door har en mycket liten del av sin totala försäljning till länderna i Sydostasien och påverkas därför knappast alls. När det gäller Cardo Pump är vår bedömning att efterfrågan i området kommer att påverkas negativt inom såväl vatten och avlopp som inom massa- och pappersindustrin.

Tillväxten i järnvägsmarknaden har under senare år varit högre i Asien än i övriga världen och den framtida tillväxten har bedömts som betydande. Den ekonomiska turbulensen kommer att innebära att investeringar försenas, vilket kommer att påverka Cardo Rails försäljning, såväl den direkta försäljningen till Sydostasien som den indirekta via europeiska kunder.

Sammanfattningsvis kan sägas att om krisen skulle innebära en svagare tillväxt i världsekonomin så blir det främst dess påverkan på tillväxttakten i Europa, vår hemmamarknad, som avgör i vilken omfattning koncernens verksamheter kan komma att beröras.

Cardos tillväxtstrategi

Vårt mål är att växa med 10–15 procent om året, vilket jag anser är nödvändigt för att vi långsiktigt skall kunna bibehålla vårt lönsamhetsmål – en avkastning på sysselsatt kapital på över 20 procent över en konjunkturcykel. Tillväxten kommer som hitills att ske både internt och genom förvärv. Fördelningen häremellan kan växla från år till år, men ungefär hälften måste ske internt och detta även i en svag marknad. För att lyckas med detta krävs det att vi hela tiden tillför nya produkter, etablerar oss på nya marknader samt ytterliga-

re ökar satsningarna på eftermarknaden.

Cardo Doors satsningar med den nya villagarageporten och en nyutvecklad, oisolerad industriport är exempel på hur vi kan ta oss in i nya segment med nya produkter. Genom förvärvet av Normstahl har Cardo Door också skapat möjligheter för ökad intern tillväxt genom att affärsområdet får ökade marknadskanaler för sina befintliga produkter. När det gäller etablering på nya geografiska marknader är Cardo Pumps utbyggnad av marknadsorganisationen ett bra exempel. Egna säljbolag har i jämn takt etablerats i flera länder under de senaste åren. Här kan också nämnas Cardo Doors etablering i Polen och Kina under 1997.

När det gäller satsningar på eftermarknaden ser jag en stor potential i ökad serviceverksamhet inom Cardo Pump och Cardo Rail. Cardo Doors servicesatsningar har gett mycket gott resultat, men även här finns det mer att göra.

Förutsättningarna att växa genom förvärv betecknar jag som goda inom främst Cardo Door och Cardo Pump. Inom Cardo Rail måste vi nu främst koncentrera oss på omstruktureringsarbetet för att uppnå en tillfredsställande lönsamhet.

Utsikter

Cardo Door och Cardo Pump beräknas fortsatt visa god lönsamhet. Utvecklingen inom Cardo Rail är den faktor som främst avgör koncernens kortsiktiga resultatutveckling. De åtgärder vi vidtar inom affärsområdet kommer att ge kostnadsreduktioner under året. Det är dock för tidigt att göra en bedömning av i vilken omfattning dessa får genomslag under 1998. Första kvartalet för koncernen kommer att påverkas av ett sämre resultat i Cardo Rail jämfört med motsvarande period föregå-

ende år. Effekterna av den ekonomiska turbulensen i Asien är tillkommande osäkerhetsfaktorer. En helårsprognos avseende koncernens resultat kommer att lämnas i samband med publiceringen av delårsrapporten för årets första sex månader.

Jag vill avslutningsvis tacka min företrädare Lennart Nilsson som, efter många års framgångsrikt ledarskap i Cardokoncernen, lämnade det operativa ansvaret i samband med bolagsstämman i maj 1997. Under mina år som affärsområdeschef i Cardo Door och medlem i koncernledningen lärde jag mig mycket av Lennarts entusiasm och ledarskap i både framgång och motgång. Detta kommer jag att ha nytta av i mitt arbete mot målet att långsiktigt skapa en utveckling för Cardo som är positiv för såväl anställda som aktieägare.

Malmö i mars 1998

KJELL SVENSSON

CARDO-AKTIE

Aktierna i Cardo AB noteras på Stockholms Fondbörs A-lista. Aktien ingår under branschindex Verkstadsindustri. Handel i aktien sker också via SEAQ International i London samt i form av sk ADS via PORTAL i USA.

Under året omsattes 16.936.196 (16.123.207) Cardo-aktier på Stockholms Fondbörs. I genomsnitt omsattes 68.017 (64.236) aktier per börsdag.

- Antalet aktier uppgår till 30.000.000.
- Aktierna lyder på nominellt 10 kr och finns utgivna i endast en serie. Varje aktie ger rätt till en röst.
- Det totala aktiekapitalet uppgår till 300 Mkr.
- Cardo-aktiens börskurs var per den 31 december 1997 207 kr, vilket innebar en ökning med ca 10 procent under året. Affärsvärldens generalindex ökade under samma period med 25 procent och Affärsvärldens verkstadsindex med 29 procent. Sedan börsintroduktionen den 27 februari 1995 hade börskursen stigit med 144 procent.

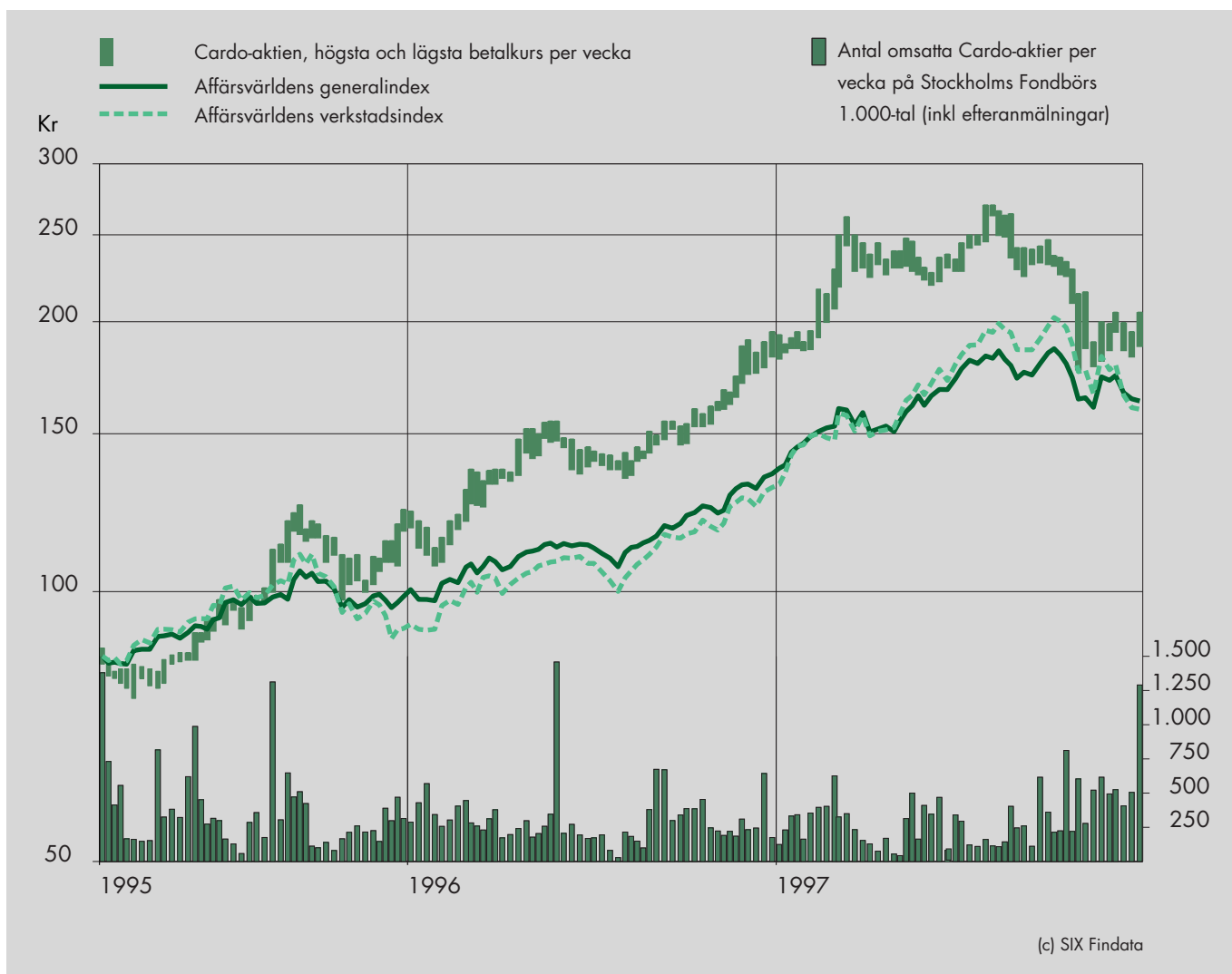
Under motsvarande period ökade Affärsvärldens generalindex med 97 procent.

- Antalet aktieägare ökade under året och uppgick den 31 december 1997 till 19.628 (17.814).
- Andelen institutionellt ägande uppgick till ca 80 procent (82) av totala antalet aktier, tillika röstvärde, och utlandsägandet till ca 12 procent (20).

Utdelning

Utdelningen föreslås bli 4:75 kr (4:75) per aktie, vilket motsvarar 41 procent (31) av resultatet per aktie.

Kursutveckling och omsättning

CARDO-AKTIE

Aktiedata

	1995	1996	1997
Antal utestående aktier			
Genomsnittligt antal aktier, tusental	30.000	30.000	30.000
Data per aktie			
Resultat (efter full skatt), kr	13:48	15:13	11:58 (13:91¹⁾)
Utdelning för verksamhetsåret, kr	4:00	4:75	4:75²⁾
Utdelning för verksamhetsåret, % ³⁾	30	31	41
Eget kapital	51:81	62:21	68:58
Börsdata			
Börspost, antal aktier	200	200	100
Börsvärde 31 december, Mkr	3.705	5.670	6.210
Börskurs 31 december, kr	123:50	189:00	207:00
Årshögsta börskurs, kr	125:00	195:00	270:00
Årslägst börskurs, kr	76:00	107:00	177:00
Direktavkastning, % ⁴⁾	3,2	2,5	2,3
P/E-tal ⁵⁾	9,2	12,5	17,9 (14,9¹⁾)
Börskurs i procent av eget kapital ⁶⁾	238	304	302

¹⁾ Före reserveringar av engångsnatur om 70 Mkr i Cardo Rail.

²⁾ Styrelsens förslag till utdelning för verksamhetsåret 1997.

³⁾ Utdelning för verksamhetsåret i procent av resultatet.

⁴⁾ Utdelning för verksamhetsåret i procent av börskurs 31 december.

⁵⁾ Price/Earnings, börskurs 31 december i relation till resultat per aktie.

⁶⁾ Börskurs 31 december i procent av eget kapital per aktie.

Största ägare den 31 december 1997

	Antal aktier	Andel av totala antalet aktier och röster, %
Nordbanken fonder	3.752.300	12,5
Lundbergs ¹⁾	2.413.500	8,0
Femte AP-fonden ²⁾	2.023.800	6,7
Skandia	1.382.450	4,6
FöreningsSparbankens fonder	1.366.400	4,6
Handelsbankens aktie- och allemansfonder	1.225.932	4,1
SPP	720.000	2,4
KP Pension & Försäkring	525.800	1,8
Investor	512.000	1,7
SB-stiftelsen, Skandinaviska		
Enskilda Bankens pensionsstiftelse	500.000	1,7
Summa 10 största ägare	14.422.182	48,1
Övriga ³⁾ (19.618)	15.577.818	51,9
Totalt	30.000.000	100,0

¹⁾ Enligt flaggningsmeddelande 1998-03-11 uppgår innehavet till 16,6 procent av totala antalet aktier och röster.

²⁾ Enligt pressmeddelande 1998-03-09 uppgår innehavet till 7,6 procent av totala antalet aktier och röster.

³⁾ I denna post ingår utländska förvaltare från vilka uppdelning per innehavare ej kan erhållas.

Aktiefördelning den 31 december 1997

Aktieinnehav	Antal aktieägare	Andel av ägare, %	Antal aktier	Andel av totala antalet aktier och röster, %
1-1.000 aktier	18.299	93,2	4.402.353	14,7
1.001-10.000 aktier	1.146	5,8	3.133.955	10,4
10.001-100.000 aktier	146	0,7	4.211.172	14,0
100.001-1.000.000 aktier	31	0,2	6.088.138	20,3
1.000.001-	6	< 0,1	12.164.382	40,6
Totalt	19.628	100,0	30.000.000	100,0

Analyser

Följande företag har gjort företagsanalyser av Cardo:

ABG Securities, Stockholm

Alfred Berg, Stockholm

D. Carnegie AB, Stockholm

Cazenove & Co, London

Cheuvreux de Virieu Nordic AB, Stockholm

Den Danske Bank, Stockholm

Enskilda Securities, Stockholm

Handelsbanken Markets, Stockholm

Dresdner Kleinwort Benson, London

Matteus Fondkommission, Stockholm

Merrill Lynch, London

Nordiska Fondkommission, Stockholm

Erik Penser Fondkommission, Stockholm

SkandiaBanken Fondkommission, Stockholm

Öhman Fondkommission, Stockholm

KONCERNÖVERSIKT

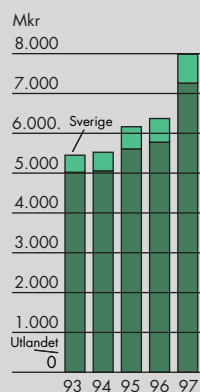
Fakturerad försäljning och rörelseresultat per affärsområde

Mkr	Fakturerad försäljning					Rörelseresultat				
	Proforma 1993	1994	1995	1996	1997	Proforma 1993	1994	1995	1996	1997
Cardo Door	2.164	2.190	2.582	2.643	3.004	92	153	312	362	353
Cardo Pump	2.052	2.154	2.330	2.347	2.491	118	167	247	273	290
Cardo Rail	1.234	1.180	1.253	1.381	2.488	71	56	72	58	-41²⁾
Övrigt ¹⁾	-	-	-	-	-	-33	-37	-43	-42	-35
	5.450	5.524	6.165	6.371	7.983	248	339	588	651	567
Finansiella poster						-92	-66	-27	-1	-63
Resultat efter finansiella poster						156	273	561	650	504
Tillkommer/avgår minoritetens andelar i resultat efter finansiella poster						2	-1	9	-7	7
Resultat efter finansiella poster och minoritetsandelar						158	272	570	643	511

¹⁾ Består av rörelseresultat för moderbolaget, övriga centrala bolag samt koncernmässiga justeringar.

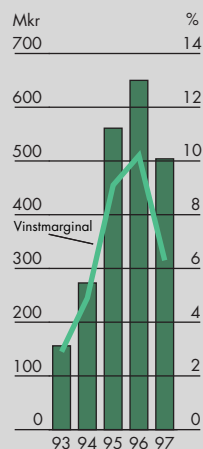
²⁾ Rörelseresultatet har belastats med reserveringar av engångsnatur om 70 Mkr avseende garantifrågor relaterade till vissa leveranser avslutade under tidigare år.

Fakturerad försäljning

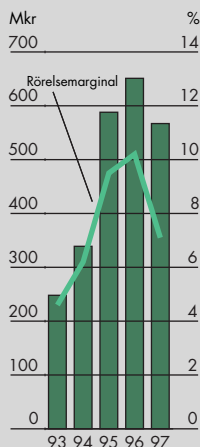
	Pro-forma 1993	1994	1995	1996	1997
Sverige	428	467	557	593	722
Utlandet	5.022	5.057	5.608	5.778	7.261
Totalt	5.450	5.524	6.165	6.371	7.983
Utlandsandel (%)	92	92	91	91	91

Resultat efter finansiella poster Vinstmarginal

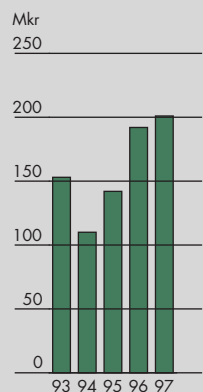
	Pro-forma 1993	1994	1995	1996	1997
Resultat efter finansiella poster	156	273	561	650	504
Vinstmarginal (%)	2,9	4,9	9,1	10,2	6,3

Rörelseresultat Rörelsemarginal

	Pro-forma 1993	1994	1995	1996	1997
Rörelseresultat	248	339	588	651	567
Rörelsemarginal (%)	4,6	6,2	9,5	10,2	7,1

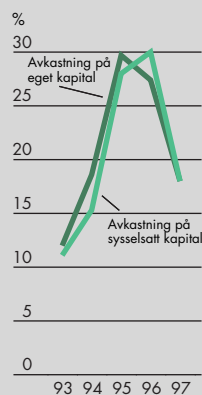
Investeringar

	Pro-forma 1993	1994	1995	1996	1997
Investeringar brutto	153	110	142	192	201
Självfinansieringsgrad (%)	290	415	364	234	124

KONCERNÖVERSIKT

Räntabilitet

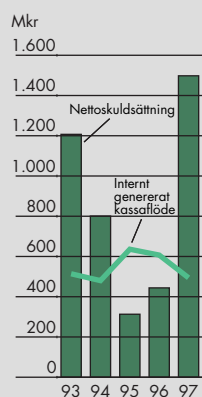

	Pro-forma 1993	1994	1995	1996	1997
Avkastning på eget kapital (%)	12,0	18,6	29,7	27,4	18,0
Avkastning på sysselsatt kapital (%)	11,1	15,3	28,0	30,0	18,0

Räntabilitet per affärsområde

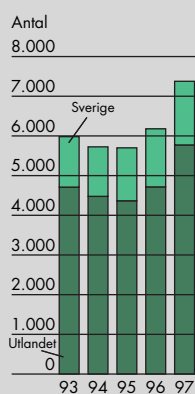
	Pro-forma 1993	1994	1995	1996	1997
Avkastning på sysselsatt kapital (%):					
Cardo Door	16,0	28,5	>30	>30	>30
Cardo Pump	12,9	18,9	>30	>30	>30
Cardo Rail	9,6	8,5	12,4	8,5	neg

Nettoskuldsättning Internt genererat kassaflöde

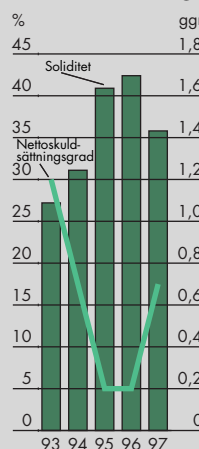
	Pro-forma 1993	1994	1995	1996	1997
Nettoskuld-sättning	1.207	801	313	444	1.498
Internt genererat kassaflöde före skatt	514	480	636	607	494

Antal anställda

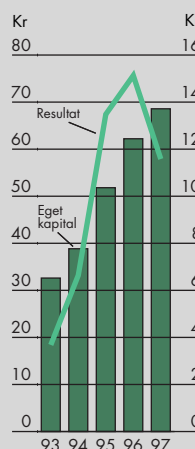
	Pro-forma 1993	1994	1995	1996	1997
Sverige	1.272	1.248	1.334	1.463	1.604
Utländ	4.710	4.477	4.366	4.716	5.773
Totalt	5.982	5.725	5.700	6.179	7.377
Utländsandel (%)	79	78	77	76	78

Soliditet Nettoskuldsättningsgrad

	Pro-forma 1993	1994	1995	1996	1997
Soliditet (%)	27,2	31,1	40,9	42,4	35,8
Nettoskuld-sättningsgrad (ggr)	1,2	0,7	0,2	0,2	0,7

Data per aktie

	Pro-forma 1993	1994	1995	1996	1997
Eget kapital	32:61	38:84	51:81	62:21	68:58
Resultat	3:68	6:64	13:48	15:13	11:58

KONCERNÖVERSIKT

Cardo är en internationell verkstadskoncern organiserad i tre affärsområden: Cardo Door, Cardo Pump och Cardo Rail.

Cardo Door är en av världens största tillverkare av industriportar och en av Europas största tillverkare av villagarageportar. Cardo Pump är en av Europas största tillverkare av centrifugalpumpar och Cardo Rail en av världens största tillverkare av bromssystem för spårbundna fordon.

Cardo hade i genomsnitt 7.377 (6.179) anställda i ett 30-tal länder under 1997. Tillverkningsenheter finns i 12 länder och försäljningsbolag i 30 länder. Koncernens produkter säljs dessutom genom återförsäljare på flera andra marknader.

Historik

Cardos affärsområden Cardo Door, Cardo Pump och Cardo Rail har ingått i samma industrikoncern sedan 1982.

Verksamheten inom Cardo Door påbörjades i Europa för närmare fyrtio år sedan. Under de senaste tio åren har Cardo Door vuxit genom en kombination av intern tillväxt och strategiska förvärv, däribland tillverkare av industri- och villagarageportar i Frankrike, Danmark, Nederländerna, Sverige och Tyskland.

Verksamheten inom Cardo Pump startade 1918 i Sverige. Tillväxten har präglats av en rad förvärv, framför allt under 1980-talet. Det största skedde 1989 i och med förvärvet av tyska ABS Pumpen AG, den näst största europeiska tillverkaren av dränkbara pumpar för vattendistribution och vattenrening. Under de senaste åren har Cardo Pump, genom ytterligare företagsförvärv och egen

produktutveckling, skapat ett av marknadens bredaste produktprogram. Marknadsorganisationen har förstärkts genom etablering av nya säljbolag i ett flertal länder.

Verksamheten inom Cardo Rail har sitt ursprung i SAB, Svenska AB Bromsregulator, som 1913 påbörjade tillverkning av bromskomponenter i Sverige. Cardo Rail har vuxit genom strategiska förvärv såsom American Standard Incs europeiska järnvägsbromsverksamhet och Lucas Rail Products, vilka båda förvärvades 1990.

I januari 1997 slogs Cardos och Thyssens (BSI och Davies & Metcalfe) järnvägsverksamheter samman i ett gemensamt ägt bolag, Cardo BSI Rail AB. Cardo Rail består därefter av det under 1996 förvärvade helägda bolaget Tebel, som tillverkar tågdörrsystem, samt Cardo BSI Rail, som ägs till 60 procent av Cardo. Thyssen Guss äger resterande 40 procent.

Utöver förvärven har Cardo, inom samtliga affärsområden, vuxit genom satsningar på nya geografiska marknader, utveckling och introduktion av nya produkter samt vidareutveckling av existerande produkter, vilket bidragit till en förstärkt marknadsposition.

Marknader

84 procent av Cardos fakturerade försäljning sker i Europa och av Cardos 32 tillverkningsenheter är 22 belägna utanför Sverige och 17 av dessa i västra Europa. Inget enskilt driftställe svarar för mer än 10 procent av koncernens totala fakturering.

Cardos kunder återfinns i ett flertal olika branscher, däribland processindustrin (inklusive massa-, pappers- och kemisk industri), byggindustrin och transportsektorn. Härtill kommer den offentliga sektorn. Cardo Pump och Cardo Rail är till stor del beroende av offentliga investeringar. Industribyggnationen

Faktureringsens geografiska fördelning	1997		1996
	Mkr	%	%
Tyskland	1.365	17,1	16,3
Frankrike	833	10,4	13,2
Storbritannien	806	10,1	7,0
Sverige	722	9,0	9,3
Italien	535	6,7	6,4
Nederländerna	533	6,7	7,2
Övriga Europa	1.939	24,3	25,0
Totalt Europa	6.733	84,3	84,4
Nordamerika	438	5,5	6,0
Asien	428	5,4	4,7
Latinamerika	239	3,0	2,9
Oceanien	104	1,3	1,5
Afrika	41	0,5	0,5
Totalt	7.983	100,0	100,0

påverkar också i hög grad efterfrågan på Cardos produkter och då främst inom affärsområdena Cardo Door och Cardo Pump.

Valutapolicy

Cardo har en stor del av sina dotterbolag, såväl försäljnings- som tillverkningsenheter, utanför Sverige. En väsentlig andel av koncernens tillgångar, skulder, intäkter och kostnader är således i utländsk valuta. Förändringar i den svenska kronans relation till andra valutor påverkar därför Cardos resultat och finansiella ställning.

Valutakursförändringar påverkar positivt koncernens fakturering med ca 2 procent jämfört med föregående år. Resultatet efter finansiella poster beräknas ha påverkats positivt med 2–3 procent.

Valutakursförändringarnas omedelbara påverkan på koncernens resultat och egna kapital är av tre olika slag:

- Värdet på valutaströmmar, då intäkter från fakturering och kostnader för produktion är i olika valutor (transaktionsrisker).
- Omräkning av de utländska dotterbolagens resultat till svenska kronor (omräkningsrisker).
- Omräkning av de utländska dot-

KONCERNÖVERSIKT

terbolagens nettotillgångar till svenska kronor (omräkningsrisker).

Härutöver påverkar valutakursförändringarna också koncernens relativa konkurrensförmåga.

Den omedelbara påverkan på koncernens resultat och egna kapital begränsas genom säkringsåtgärder som beskrivs nedan.

Transaktionsrisker

Koncernens fakturering och kostnader (exklusive finansiella poster och skatt) fördelar sig mellan de för Cardo viktigaste valutorna enligt tabellen nedan.

Cardos policy är att, inom varje affärsområde, huvudsakligen genom terminskontrakt kurssäkra större kontrakt i sin helhet samt ca hälften av övriga förväntade valutaströmmar (netto) de närmaste tolv månaderna. Härigenom reduceras effekten på koncernens resultat under den tid som priserna och kostnaderna, så långt möjligt, anpassas till de ändrade valutakurserna.

Omräkningsrisker

Valutakurserna som använts vid omräkningen av de utländska dotter-

bolagens räkenskaper till svenska kronor i de för koncernen viktigaste valutorna finns redovisade i Noterna under rubriken "Valutaredovisning" på sidan 32.

Effekten av omräkning av de utländska dotterbolagens nettotillgångar (eget kapital) från utländska valutor till svenska kronor är, så långt som det är praktiskt genomförbart, balanserad med lån i motsvarande valuta eller kurssäkrad genom terminskontrakt. Därmed reduceras effekterna på koncernens egna kapital i svenska kronor orsakade av valutakursförändringar.

Vid årsskiftet uppgick de utländska dotterbolagens nettotillgångar till ca 1.163 Mkr.

Cardos policy är att valutasäkra nettotillgångarna plus skatteeffekt. Valutakursförändringarnas påverkan på koncernens egna kapital uttryckt i svenska kronor elimineras därigenom. Då det ibland kan vara svårt att dels genomföra valutasäkring i vissa valutor dels vid varje tidpunkt ha en valutasäkring exakt motsvarande nettotillgångarnas värde, uppkommer dock alltid en viss nettoexponering.

För närvarande sker valutasäkringen av omräkningsriskerna företrädesvis genom terminskontrakt. Som en följd av de differenser som finns mellan den svenska räntenivån och övriga länders räntenivåer, har koncernens räntenetto därigenom påverkats positivt med ca 5 Mkr (36). Med de ingångna terminskontrakt och de räntedifferenser som förelåg vid årsskiftet, kan motsvarande effekt för helåret 1998 beräknas till 5–10 Mkr.

EMU och euron

Euron kommer att dominera inom en marknad som representerar ca 70 procent av Cardos arbetsområde. Ca 60 procent av både koncernens fakturering och kostnader och ca 45 procent av konsoliderade nettotillgångar kommer att vara euro-baserade. Drygt 50 procent av koncernens anställda kommer att leva och verka inom EMU-området. Euron kommer därmed att bli koncernens största och viktigaste valuta.

Cardo utreder möjligheten att låta hela koncernen gå över till euro i samband med bildandet av den Ekonomiska och Monetära Unionen. EMU-projektets omfattning och de olika ländernas olika utgångslägen gör dock situationen komplex och effekterna svåra att analysera. Inte minst Sveriges ställningstagande, att inte delta i EMU från start, komplicerar bilden.

En central samordningsgrupp, med deltagare från de tre affärsområdena, arbetar med att analysera effekterna av EMU och euron på Cardos verksamhet. Samtliga delar av verksamheten påverkas – mer eller mindre – av EMU-projektet, och arbetet delas därför upp i olika "problemområden". Som exempel kan nämnas marknadsföring, inköp, redovisning och rapportering, juridiska och centrala policyfrågor samt finansiering. En genomgående problemställning för samtliga delar av

Valuta	Fakturerings %		Kostnader %	
	1997	1996	1997	1996
Tyska mark	22,9	17,4	22,3	15,3
Svenska kronor	15,1	15,0	21,2	23,4
Franska franc	10,4	14,2	10,3	14,1
Brittiska pund	9,7	7,0	9,3	6,3
Nederländska gulden	7,5	8,3	9,4	11,0
Italienska lire	5,3	6,2	4,1	4,8
US dollar	5,2	7,2	3,7	5,1
Belgiska franc	4,0	4,7	1,7	1,7
Norska kronor	3,8	4,5	2,3	2,4
Danska kronor	3,1	3,7	3,4	4,6
Irlandska pund	0,8	0,7	3,2	3,7
Övriga	12,2	11,1	9,1	7,6
	100,0	100,0	100,0	100,0

KONCERNÖVERSIKT

verksamheten är hur informations-systemen påverkas.

Arbetet syftar till att ge en sådan handlingsberedskap att förändringar snabbt kan genomföras i takt med att EMU-projektet framskrider och kvarvarande osäkerhetsfaktorer undanröjs.

Utdelningspolicy

Styrelsens målsättning är att, med beaktande av koncernens resultatutveckling, finansiella ställning och framtida utvecklingsmöjligheter, föreslå aktieutdelningar, som – sett i ett längre tidsperspektiv – motsvarar 25–30 procent av årets resultat för koncernen.

Styrelsens och verkställande direktörens förslag till aktieutdelning för verksamhetsåret 1997, 4,75 kr per aktie, motsvarar 41 procent av årets resultat per aktie (34 procent före reserveringar av engångsnatur i Cardo Rail).

Miljöpolicy

Cardos miljöarbete skall utföras inom ramen för affärsidén och bygga på följande principer:

- Att ständigt och aktivt arbeta för att hänsyn till miljön beaktas i den egna verksamheten för en successiv miljöanpassning.
- Att ta hänsyn till miljön vid affärsbeslut.
- Att arbeta med relevanta miljömål, utvärdering och uppföljning.
- Att aktivt öka kunskapen och medvetenheten om miljöfrågor hos såväl anställda, kunder, samarbetspartners och distributörer som samhället i övrigt.
- Att som målsättning inte enbart uppfylla myndigheternas minimikrav, utan gå längre där det är tekniskt möjligt och med hänsyn till miljöfördelarna ekonomiskt rimligt.
- Att vid bedömning av affärspartners betrakta aktivt miljöarbete som en merit.

- Att tillhandahålla en öppen och korrekt miljöinformation.

Ett arbete har igångsatts i syfte att utforma miljöprogram för varje affärsområde, baserat på dessa övergripande riktlinjer.

År 2000

I koncernens olika enheter drivs projekt för att säkerställa att koncernen ej drabbas av stora störningar som en följd av inträdet i ett nytt millennium år 2000.

Arbetet täcker följande tre huvudområden:

- Koncernens produkter.
- Maskiner och utrustningar som koncernen använder i sin verksamhet, (t ex numeriskt styrda maskiner, hissar, ventilation m m).
- Datorsystem för konstruktion, produktion och administration.

Vad gäller de två första punkterna berörs framförallt den utrustning som innehåller mikroprocessorer. För att säkerställa funktionen krävs här en omfattande kartläggning. Vad gäller koncernens datorbaserade system kommer år 2000-problematiken att innebära en tidigareläggning av införandet av nya eller uppgraderade system och i vissa fall tidigare byte av hårdvara.

Strategi

Cardo skall vidareutvecklas som en internationell verkstadskoncern och en ledande tillverkare av högkvalitativa verkstadsprodukter. Koncernens konkurrenskraft skall ytterligare förbättras genom fortsatt effektivisering och kostnadsreduktion.

Cardos viktigaste marknader kommer även i framtiden att finnas i västra Europa, där nya marknadsandelar skall vinnas genom utökade aktiviteter. En långsiktig expansion skall ske på utvalda marknader i östra Europa och Asien.

Cardo skall ha en årlig volymtillväxt på 10–15 procent för att

långsiktigt säkra en god lönsamhet. Ungefär hälften av tillväxten skall ske internt och resten genom förvärv.

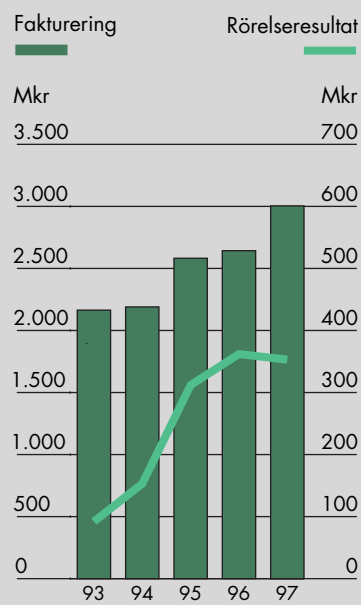
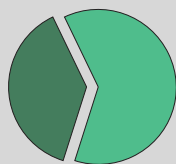
Expansionen skall ske genom utveckling av nya produkter, ökade marknadsföringsinsatser och intensifierad bearbetning av eftermarknaden samt genom strategiska företagsförvärv som ger positiva synergieffekter. Målsättningen är att avkastningen på sysselsatt kapital, som är koncernens viktigaste finansiella mål, skall överstiga 20 procent över en konjunkturcykel.

CARDOS AFFÄRSOMRÅDEN

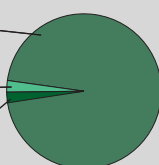
Andel av koncernens fakturering: 38%

Mkr	1997	1996
Fakturering	3.004	2.643
Rörelseresultat	353	362
Anläggningstillgångar	455	361
Omsättningstillgångar	1.166	1.090
Summa tillgångar	1.621	1.451
Ej räntebärande avsättningar och skulder	-630	-592
Sysselsatt kapital	991	859
Rörelsemarginal, %	12	14
Avkastning på sysselsatt kapital, %	>30	>30
Utlandsförsäljning, %	86	89
Antal anställda, genomsnitt	2.805	2.478
Investeringar, brutto	61	67
Orderstock 31.12	418	407

Fakturering fördelad på geografiska marknader

Europa 96%
varav Sverige 14%
Asien 2%
Nordamerika 2%

Cardo Door är en av världens största tillverkare av industriportar. Huvudprodukt är takskjutporten, en port som försvinner upp under taket när den öppnas och därigenom ger användaren fria vägg- och golvytor runt portöppningen. Megadoor är en industriport för extra krävande miljöer och mycket stora portöppningar, t ex i flyghangarer. Snabbgående rullportar för industrier är ett annat produktområde.

Cardo Door är dessutom en av Europas ledande tillverkare av lastbryggor, vädertätningar och lasthus, vilka bidrar till en rationell, energisnål och väderskyddad arbetsmiljö vid lossning och lastning. Dessa produkter kan levereras var för sig eller tillsammans med industriportar som kompletta dockningssystem i anslutning till portöppningen.

Cardo Door är vidare en av Europas största tillverkare av villagarageportar. Produktsortimentet omfattar de flesta typer av portar, isolerade och oisolerade, manuella samt eldrivna med eller utan fjärrkontroll.

De största varumärkena för industriportar är Crawford och Clever, som också är varumärken för dockningssystem, samt Faltec, Alsta och Allhabo. Villagarageportarna marknadsförs under varumärkena Normstahl, Crawford och Car-In.

Organisation

Cardo Doors tillverkande enheter ligger i Sverige, Danmark, Nederländerna, Tyskland, Frankrike och USA. Vidare är Cardo Door majoritetsägare med 60 procent i det kinesiska företaget Crawford Door Shenyang Liming Ltd samt minoritetsägare med 40 procent i Saudi Crawford Doors Factory Ltd i Saudiarabien. Båda företagen tillverkar och säljer portar. Cardo Doors viktigaste tillverknings- och försäljningsenheter är alla certifierade enligt kvalitetssäkringssystemen ISO 9001 respektive ISO 9002.

För marknadsföringen svarar egna säljbolag i 14 europeiska länder, samt Förenade Arabemiraten och USA. Dessutom sker försäljning genom distributörer i ett trettio-tal länder i Europa och Asien.

Branschen

Cardo Doors verksamhet är i huvudsak koncentrerad till västra Europa.

Inom segmentet takskjutportar för industriellt bruk är Cardo Door marknadsledande. Huvudkonkurrenter är tyska Hörmann och danska Nassau Door och i jämförelse med var och en av dessa är Cardo Door volymmässigt ca tre gånger större. Cardo Door är vidare en av Europas tre ledande leverantörer av dockningssystem. Störst är tyska Hafa.

Cardo Door är också en betydande leverantör av snabbgående rullportar. Huvudkonkurrenter är här USA-ägda Nomafa/Schieffer och tyska Efaflex.

Efter förvärvet i december av den tyska Normstahl-gruppen är Cardo Door Europas tredje största tillverkare av villagarageportar efter de båda tyska företagen Hörmann och Novoferm.

Marknaden

Huvuddelen av Cardo Doors försäljning går till kunder i västra Europa. Östra Europa och Asien är framtida

Genom förvärvet av den tyska garageportstillverkaren Normstabl blir Cardo Door Europas tredje största tillverkare av villagarageportar och får ett heltäckande produktsortiment. Normstabl, som omsätter ca 550 Mkr och har ca 370 anställda, konsolideras i Cardo Door från den 1 januari 1998.

CARDO DOOR

Cardo Doors norska försäljningsbolag Crawford Door erhöj i slutet av 1997 den största ordern hittills i företagets historia. Flygbolaget SAS köpte 129 portar, 25 snabbgående rullportar, 86 kompletta dockningssystem och 6 brandportar till sina anläggningar på Oslos nya storflygplats Gardermoen dit Cardo Door också levererat portar till luftfartsverket, bl a till verkstäder och garage (bilden).

tillväxtområden där Cardo Door satsar på en utbyggnad av verksamheten, för närvarande med fokusering på Polen, Tjeckien, Ungern och Kina.

De största kunderna inom segmentet industriportar är byggtreprenörer, tillverknings- och livsmedelsindustri, transport- och distributionsföretag samt privat och offentlig service såsom bensinstationer, bilverkstäder och brandstationer.

Antalet kunder är stort och genomsnittsordern liten. En order på över en miljon kronor räknas som stor.

Försäljningen av villagarageportar har hittills i huvudsak skett via fackhandeln. Genom förvärven av Carpro och Normstahl utökas distributionskanalerna i Europa till att omfatta byggmaterialhandeln, grossister, Gör-Det-Själv-kedjor samt olika typer av inköpsorganisationer.

Utvecklingen 1997

Utvecklingen av byggmarknaden i Europa var svag under året. Efterfrågan på industriportar minskade under första halvåret på de två största marknaderna Tyskland och Frankrike samtidigt som pris konkurrensen skärptes i främst Tyskland. Under andra halvåret stabiliserades såväl efterfrågan som prisnivån i Tyskland medan en fortsatt nedgång

noterades i Frankrike. Övriga länder i Centraleuropa visade tecken på avmattning i slutet av året. Utvecklingen i Storbritannien och på de nordiska marknaderna var svagt positiv med undantag för Sverige, som ligger kvar på förra årets låga nivå. Cardo Door genomför åtgärdsprogram i främst Tyskland, Frankrike och Sverige för att anpassa kostnaderna till marknadsutvecklingen.

För samtliga marknader gäller en fortsatt stark priskonkurrens.

Den fakturerade försäljningen av industriportar ökade jämfört med föregående år, nästan uteslutande beroende på förvärv. Eftermarknadsvolymen ökade något. Försäljningen av snabbgående rullportar var i nivå med föregående år medan försäljningen av dockningssystem minskade något.

Försäljningen av villagarageportar ökade med drygt 70 procent och uppgick till 235 Mkr, främst beroende på en framgångsrik introduktion av den nya modellen Crawford Privat samt förvärvet i december 1996 av den svenska garageportstillverkaren Carpro.

I mars förvärvades Allhabo AB, en av Sveriges större tillverkare av industriportar. Bolaget, som har god lönsamhet, omsatte vid övertagandet ca 120 Mkr och hade ca 120 anställ-

da. Förvärvet är ett led i Cardo Doors strategi för fortsatt tillväxt inom segmentet industriportar. Genom förvärvet breddar Cardo Door sin servicebas och kompletterar samtidigt produktsortimentet med sidogående vikportar som är Allhabos huvudprodukt.

I slutet av november tecknades avtal om förvärv av den tyska Normstahl-gruppen, som är en av Europas största tillverkare av villagarageportar. Bolaget konsolideras i Cardo Door från och med den 1 januari 1998.

Normstahl omsätter ca 550 Mkr och har ca 370 anställda. Förvärvet, som är ett led i Cardo Doors strategi för fortsatt tillväxt inom segmentet villagarageportar, innebär att Cardo Door får tillgång till ett heltäckande produktsortiment och blir en av Europas ledande tillverkare av villagarageportar. Normstahls lönsamhet ligger nästan i nivå med Cardo Doors. Säsongsvariationer i faktureringen innebär att nästan hela resultatet i Normstahl genereras under andra halvåret. Företaget har ett omfattande distributionsnät och är marknadsledare i Österrike och Schweiz samt är den tredje största aktören i Tyskland. Genom förvärvet av Normstahl tar Cardo Door steget upp till att bli Europas tredje största

CARDO DOOR

tillverkare av villagarageportar.

I mitten av året bildade Cardo Door och det kinesiska företaget Shenyang Liming ett joint-venture bolag i Shenyang i nordöstra Kina. Cardo Door äger 60 procent i bolaget. Det nya företaget, Crawford Door Shenyang Liming Ltd, har initialt ca 30 anställda och svarar för sammansättning av takskjutportar samt marknadsföring i främst provinserna Heilongjiang, Jilin och Liaoning med tillsammans mer än 200 miljoner invånare. Etableringen av det nya bolaget är ett viktigt steg i Cardo Doors långsiktiga satsning på denna stora marknad.

Som ett led i satsningarna i östra Europa etablerade Cardo Door i juni ett försäljningsbolag i Polen. Sedan flera år representeras Cardo Door av distributörer på denna marknad. Det nya bolaget, Crawford Door Polska, har sitt säte i Warszawa och bygger successivt upp en egen säljorganisation och kompletterar därmed distributörerna i bearbetningen av den polska industriportsmarknaden.

Under hösten inleddes försäljningen av en nyutvecklad, oisolerad takskjutport i Frankrike, Storbritannien, Spanien och Italien. Marknaden för oisolerade portar är betydande i dessa länder och genom den nya produkten förväntas Cardo Door ta marknadsandelar i detta segment, som domineras av sk rulljalusier.

Under året erhöles en rad betydelsefulla order:

- I USA köpte flygplanstillverkaren

Boeing tre Megadoor-portar i storlek 73x21 meter. Fem liknande portar i mindre format beställdes av flygplanstillverkaren Lear Jet.

- En order erhöles på 113 kompletta dockningssystem till cateringanläggningar på Hongkongs flygplats och 70 industriportar till flygplatsen i Kuala Lumpur, Malaysia.

- I Storbritannien beställde bryggeriet Bass 53 industriportar till sitt lager i Burton-on-Trent och snabbköpskedjan Tesco köpte 88 industriportar till sitt distributionscenter i Milton Keynes.

- I Norge erhöles den största ordern i det norska dotterbolagets historia när SAS köpte 129 industriportar varav 88 specialiserade, 25 snabbgående rullportar samt 86 dockningsenheter till sin tekniska bas och fraktterminal på Oslos nya storflygplats Gardermoen.

- Byggnadsentreprenören Boldemans lade en order på 88 industriportar till byggnader i Antwerpens hamn.

- I Frankrike erhöles en viktig referensorder för den nya, oisolerade industriporten då byggnadsentreprenören GSE, i samråd med slutanvändaren Darfeuille Transport, köpte 99 enheter till terminaler i Roye och Lille.

Försäljning och resultat

Orderingången ökade i nuvarande struktur med ca 2 procent efter justering för valutakurseffekter.

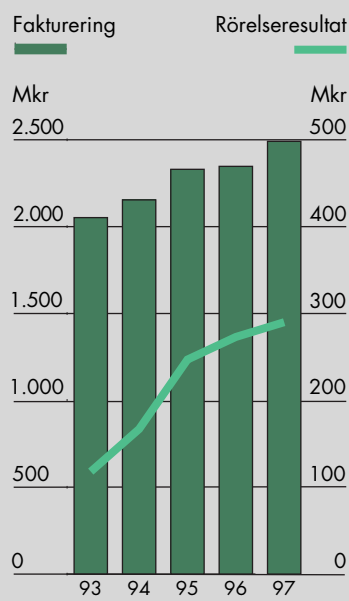
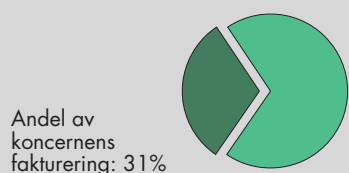
Den fakturerade försäljningen ökade till 3.004 Mkr (2.643). Justerat för valutakurseffekter och företagsförvärv var ökningen ca 2 procent. Rörelseresultatet uppgick till 353 Mkr (362). Resultatförsämringen är i huvudsak en konsekvens av stark priskonkurrens i en försvagad europeisk byggkonjunktur. Avkastningen på sysselsatt kapital översteg fortsatt med god marginal 30 procent (>30).

Utsikter för 1998

Konjunktoren för industribyggnation i Europa visar för närvarande inga tecken på uppgång. Cardo Door kommer löpande att anpassa kapaciteten till marknadssituationen, öka den interna produktiviteten samt fortsätta att bygga ut distributionsnätet, i synnerhet inom segmentet villagarageportar. Den långsiktiga satsningen på nya marknader i östra Europa samt Kina kommer att fortsätta. De åtgärder som vidtas kommer att ge positiva resultateffekter under 1998.

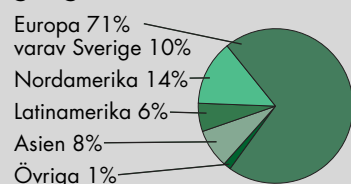
Som ett led i satsningarna i östra Europa etablerade Cardo Door i juni ett försäljningsbolag i Polen. Den egna säljorganisationen kompletterar distributörerna i bearbetningen av den polska industriportsmarknaden. Cardo Door har bl a levererat portarna till Coca-Colas anläggning i Niepotomice, ett av flera viktiga referensobjekt i Polen.

Mkr	1997	1996
Fakturering	2.491	2.347
Rörelseresultat	290	273
Anläggningstillgångar	392	355
Omsättningstillgångar	1.053	930
Summa tillgångar	1.445	1.285
Ej räntebärande avsättningar och skulder	-488	-485
Sysselsatt kapital	957	800
Rörelsemarginal, %	12	12
Avkastning på sysselsatt kapital, %	>30	>30
Utlandsförsäljning, %	90	88
Antal anställda, genomsnitt	2.183	2.177
Investeringar, brutto	81	77
Orderstock 31.12	429	411

Fakturering fördelad på geografiska marknader

Cardo Pump är en av Europas största tillverkare av centrifugalpumpar, omrörare och luftare för användning i kommuner, processindustrier och inom byggnadssektorn. Hos kommunerna används produkterna främst för vattendistribution och vattenrening. Inom processindustrin är den viktigaste kundgruppen massa- och pappersindustrin som använder Cardo Pumps produkter både för tillverkningsprocessen och för rening av avloppsvatten. Inom byggsektorn är de viktigaste användningsområdena länsuppsamling och pumpning av sanitetsvatten i prefabricerade pumpstationer.

I Cardo Pump ingår Lorentzen & Wettre som är världsledande tillverkare av avancerad mätutrustning för produktkontroll och processoptimering i samband med papperstillverkning.

Produkterna marknadsförs främst under varumärkena ABS, Scanpump, Pumpex, SCABA, Frings och Lorentzen & Wettre.

Organisation

Cardo Pumps tillverkning för den internationella marknaden sker vid produktcentra i Sverige, Irland och Tyskland. I Brasilien tillverkas pumpar i huvudsak för den brasilianska marknaden. Varje produktcenter har ansvaret för produktutveckling, produktion och marknadsstöd till säljbolagen. En uppdelning av produktionen har gjorts så att en viss produktserie endast tillverkas vid ett produktcenter. Därmed uppnås fokusering på ett begränsat produktområde och volymfördelar i tillverkningen.

Marknadsföringen sker genom egna säljorganisationer i ca 30 länder. Förutom i de flesta länder i västra Europa finns egna säljorganisationer i bl a Estland, Ungern, Polen, Turkiet, USA, Kanada, Brasilien, Sydafrika och Singapore. I övriga länder säljs produkterna via distributörer eller direkt till större användare.

För service, uthyrning och reservdelar finns en särskild organisation inom varje säljbolag. Cardo Pumps egna servicestationer eller fristående auktoriserade serviceverkstäder med

personal speciellt utbildad på Cardo Pumps produkter finns på ca 1.000 platser i världen.

Branschen

Pumpbranschen består av flera hundra olika pumpstillverkare. De största länderna för tillverkning och användning av pumpar är USA, Japan och Tyskland. I många fall är pumpstillverkning bara en del av bolagens totala verksamhet. Cardo Pump och ytterligare 10 stora pumpstillverkare har en sammanlagd omsättning inom pumpsektorn på drygt 50 miljarder kronor, vilket motsvarar halva världsmarknaden. Ett hundratal företag har vardera en omsättning på 100–2.000 Mkr.

Av den totala världsmarknaden avser 70–75 procent centrifugalpumpar där Cardo Pump arbetar. Den resterande delen utgörs av bl a kolv-pumpar och skruvpumpar.

Världens tre största pumpföretag, amerikanska ITT Industries, japanska Ebara och tyska KSB är Cardo Pumps största konkurrenter.

De individuella pumpföretagens konkurrenskraft beror främst på kostnadsläget i tillverkningslandet

Cardo Pump har marknadens bredaste och modernaste produktprogram av pumpar, omrörare och luftare. En av många specialiteter är toppmonterade omrörare (bilden) för rötkammare i kommunala reningsverk. Låg energiförbrukning och enkelt underhåll var viktiga faktorer när Bollnäs kommun valde Cardo Pumps produkter för sitt reningsverk.

CARDO PUMP

och på konjunkturutvecklingen för de marknadssegment bolaget vänder sig till. För att motverka stora svängningar är Cardo Pumps strategi att ha tillverkning i flera länder och rikta sig till minst tre marknadssegment, för närvarande vatten och avlopp, processindustrin samt byggsektorn.

Marknaden

Världsmarknaden för pumpar i vid bemärkelse är drygt 100 miljarder kronor per år. Det är en stabil, mogen marknad med en årlig tillväxt motsvarande ungefär BNP-tillväxten. Med hänsyn till produktutbud, marknadssegment och de geografiska områden som Cardo Pump bearbetar är den för Cardo Pump tillgängliga pumpmarknaden värd 15–20 miljarder kronor per år. Världsmarknaden för omrörare och luftare är betydligt mindre eller ca 6 miljarder kronor per år, varav ca 1 miljard är tillgänglig för Cardo Pump.

Pumpar, omrörare och luftare för vatten och avlopp utgör ca 50 procent av Cardo Pumps omsättning. Detta marknadssegment har långsiktigt en snabbare tillväxt än pumpmarknaden som helhet beroende på det växande miljömedvetandet i världen. De tre viktigaste länderna i Europa inom detta område, Tyskland, Frankrike och Storbritannien har en väl utbyggd struktur för vattenvård och därför en något lägre tillväxt än andra länder vad gäller efterfrågan på produkter för nya pumpstationer. Eftermarknaden i dessa länder är emellertid alltmer intressant efterhand som produkter installerade under tidigare årtionden behöver ersättas.

Cardo Pump har under de senaste åren, genom företagsförvärv och egen produktutveckling, skapat ett produktprogram som är bredare och modernare än vad någon konkurrent kan erbjuda inom vattenrening i kommuner och industrier. Detta ger

Cardo Pump möjlighet att tillsammans med konsulter och användare hitta lösningar på vattenreningsproblem som tar hänsyn till de speciella behoven inom varje särskilt projekt. Förvärvet i början av 1997 av det tyska företaget Frings verksamhet avseende tillverkning och försäljning av dränkbara luftare var ett led i denna strategi. Cardo Pumps program omfattar därmed dränkbara och torruppställda pumpar, dränkbara, sidomonterade och toppmonterade omrörare samt dränkbara luftare.

Leveranser till processindustrin svarar för ungefär en tredjedel av Cardo Pumps fakturering. Huvuddelen avser massa- och pappersindustrin, ett marknadssegment som är starkt cykliskt vad gäller nyförsäljning av pumpar och omrörare. De för Cardo Pump viktigaste regionerna inom detta segment är Europa och Sydostasien samt i ökande grad Latinamerika. Eftermarknaden bestående av reservdelar, service och ersättningspumpar är stabil över åren. Genom en framgångsrik utveckling av nya produkter, som vidgar befintliga marknader och skapar nya, har Lorentzen & Wettre lyckats reducera beroendet av konjunktursvängningarna inom massa- och pappersindustrin.

Av den totala pumpningskostnaden inom processindustrin utgör i många fall upp till 90 procent kostnad för energi för att driva pumpen. I takt med de ökande priserna på energi fokuserar kunderna allt mer på denna kostnad i samband med upphandling av nya projekt. Denna utveckling är positiv för Cardo Pump,

Cardo Pump har utvecklat en helt ny serie torruppställda avloppspumpar som introduceras på marknaden i början av 1998. Nya konstruktionsidéer har väsentligt förenklat produkten, vilket bl a bidrar till enklare service. Cardo Pump har nu ett heltäckande program av dränkbara och torruppställda pumpar för kommunal och industriell vattenrening.

CARDO PUMP

Cardo Pumps pumpar, omrörare och luftare för massa- och pappersindustrin bidrar till säker och ekonomisk drift dygnet runt i hundratals fabriker världen över. Den nya serien av stora pumpar för pappersmassa som introducerades under 1997 reducerar energiförbrukningen och är ett exempel på att bättre ekonomi och bättre miljö går hand i hand.

som i många år har inriktat produktutvecklingen på pumpar och omrörare med hög verkningsgrad och därmed låg energiförbrukning.

För VVS-marknaden tillverkar Cardo Pump bl a kompletta pumpstationer för installation i fastigheter. Det viktigaste landet i Europa för dessa produkter är Tyskland. Efterfrågan styrs främst av ny- och ombyggnadsaktiviteten av bostäder.

Utvecklingen 1997

Under året har Cardo Pump etablerat egna säljbolag i ytterligare tre länder, Estland, Polen och Grekland. Dessutom har säljorganisationen kompletterats med egna representanter i Chile, Malaysia, Kina, Indonesien och Indien. Cardo Pump har därmed egen personal för försäljning och service i ca 30 länder.

Efterfrågan från Cardo Pumps viktigaste marknadssegment, kommu-

nal vattenvård, var fortsatt god under 1997. Den under de senaste åren kraftigt utbyggda försäljningsorganisationen har vidgat den för Cardo Pump åtkomliga marknaden och bidragit till den positiva utvecklingen. De krav som ställts på miljön i industriländerna under många år blir alltmer uttalade även i utvecklingsländerna.

Leveranserna av produkter till massa- och pappersindustrin minskade jämfört med föregående år. En minskad aktivitet noterades i Sydostasien i samband med den accelererande ekonomiska turbulensen, speciellt i för dessa produkter viktiga länder som Indonesien och Malaysia.

Efterfrågan på små dränkbara pumpar och pumpstationer för bygnadsindustrin och VVS-sektorn är fortfarande på en lägre nivå än under början av 90-talet. Minskningen har dock avstannat och vad gäller dränk-

bara pumpar för länshållning har en förbättring noterats under 1997.

Försäljning och resultat

Orderingången ökade i nuvarande struktur med ca 5 procent, efter justering för valutakurseffekter.

Den fakturerade försäljningen uppgick till 2.491 Mkr (2.347). Justerat för valutakurseffekter och företagsförvärv ökade faktureringen med ca 2 procent. Rörelseresultatet ökade till 290 Mkr (273). Förbättringen beror på den ökade faktureringen. Avkastningen på sysselsatt kapital översteg fortsatt 30 procent (>30).

Utsikter för 1998

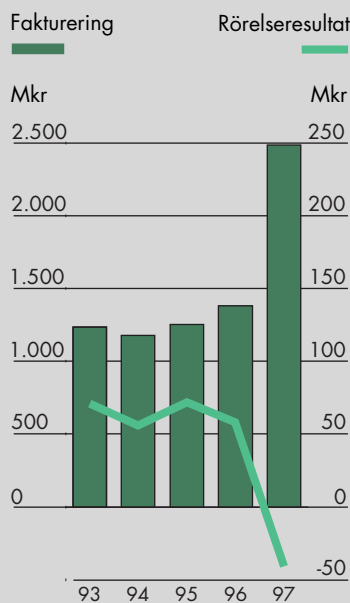
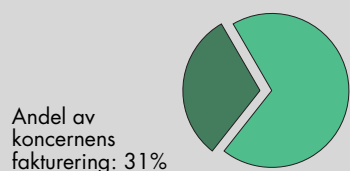
Den ekonomiska turbulensen i Sydostasien förväntas ha en negativ påverkan på efterfrågan inom såväl vatten och avlopp som massa- och pappersindustrin på denna marknad. Sydostasien svarade under 1997 för ca 4 procent av Cardo Pumps totala fakturering.

Skulle krisen i Sydostasien få effekter på tillväxttakten i Europa kommer detta i huvudsak att påverka försäljningen till massa- och pappersindustrin medan området vatten och avlopp bedöms påverkas i mindre omfattning.

Chef: Johan Halling

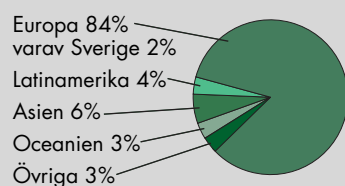
Fr o m 1998-04-01:

Alf Göransson

Mkr	1997	1996
Fakturering	2.488	1.381
Rörelseresultat	-41	58
Anläggningstillgångar	826	416
Omsättningstillgångar	1.660	1.016
Summa tillgångar	2.486	1.432
Ej räntebärande avsättningar och skulder	-944	-566
Sysselsatt kapital	1.542	866
Rörelsemarginal, %	neg	4
Avkastning på sysselsatt kapital, %	neg	8
Utlandsförsäljning, %	98	98
Antal anställda, genomsnitt	2.368	1.504
Investeringar, brutto	57	47
Orderstock 31.12	2.479	1.459

Fakturering fördelad på geografiska marknader

CARDO RAIL

Cardo Rail är en av världens största tillverkare av högteknologiska och säkerhetsrelaterade system till spårbundna fordon.

Huvudprodukt är bromssystem för alla typer av spårbundna fordon och innefattar kompletta lösningar för att bromsa dessa fordon i alla tänkbara klimat och miljöer. Denna kompetens på bromssystem och det medföljande totalansvaret för bromsfunktionen efterfrågas alltmer av Cardo Rails kunder, världen över, i en expanderande järnvägsbransch under stark förändring.

Produktprogrammet omfattar även bromskomponenter och andra högteknologiska och säkerhetsrelaterade komponenter, kopplingar, hjul samt tågdörrsystem för spårbundna fordon.

Marknadsföringen sker under varunamnet SAB WABCO, men även under varumärkena BSI, Davies & Metcalfe, Gutehoffnungshütte Radsatz och Tebel.

Organisation

Cardo Rail har produktionsanläggningar i Frankrike, Italien, Tyskland, England, Nederländerna, Sverige, Brasilien, Indien och Australien. Försäljningsbolag finns i alla länder med produktion och dessutom i Spanien, Belgien, Tjeckien och Sydkorea.

Branschen

Säkerhetssystem för spårbundna fordon, där bromssystem är ett av de mest betydande, är en bransch med relativt få aktörer och ett begränsat antal globala kunder. Järnvägsbranschen genomgår en genomgripande strukturförändring och då framför allt inom järnvägsförvaltningarna, vilka tidigare var Cardo Rails största kunder. Förändringarna består i att de statliga förvaltningarna delas upp i fristående bolag och att dessa i vissa fall privatiseras. Storbritannien har gått längst i denna process, medan utvecklingen går långsammare i andra europeiska nationer.

Som en följd av järnvägsförvaltningarnas strukturuomvandling är det nu tillverkarna av tåg som är Cardo Rails viktigaste kundgrupp. De tre största tågbyggarna är Adtranz, GEC Alsthom och Siemens. Även branschen

där dessa företag är verksamma är under omstrukturering. Detta innebär att mindre bolag som fokuserat på den nationella marknaden köps upp av större, internationellt aktiva, företag. Cardo Rails framgång i branschen baseras på att vara en global leverantör, som kan agera som en partner till de större internationella tillverkarna och som med sin systemkompetens kan ta ett komplett funktionsansvar.

Marknaden

Världsmarknaden för spårbundna fordon beräknas till drygt 300 miljarder kronor. Cardo Rail konkurrerar på en del av denna marknad, beräknad till drygt 20 miljarder kronor.

Även om utvecklingen för järnvägsmarknaden för närvarande hämmas av krisen i Asien, bedöms den långsiktiga tillväxten globalt som fortsatt positiv. Järnvägsmarknaden i Asien har under de senaste åren varit den snabbast växande i världen. En stor del av de statliga investeringarna i järnvägsfordon förväntas nu försenas som ett resultat av den finansiella situationen där.

Priskonkurrensen för järnvägsfordon på världsmarknaden är mycket stark. En fortsatt konsolidering av tillverkare av spårfordon sker kontinuerligt.

Cardo Rail levererar bromsutröstning till "Flygtåget" (bilden) som från och med hösten 1998 kommer att trafikera sträckan mellan Oslo och den nya norska storflygplatsen Gardermoen. Tåget tillverkas av Adtranz och är ett exempel på tågtillverkarnas ökade fokusering på fordonskoncept baserade på modul- och systemtänkande.

Fokuseringen på eftermarknaden blir allt större i takt med att lönsamhetskraven för järnvägsoperatörerna ökar. Detta ger Cardo Rail goda möjligheter till ökad försäljning av underhåll och reservdelar.

Marknaden för Cardo Rails produkter fortsatte att växa med ca 5 procent under året. Cardo Rail beräknas ha en andel på knappt 40 procent av den europeiska marknaden för bromsutrustning till spårbundna fordon, en andel som är något lägre än största konkurrenten Knorr-Bremse. Utöver Cardo Rail och Knorr-Bremse finns en tredje leverantörsgroup av system i form av ett konsortium av mindre konkurrenter.

Cardo Rails största kundgrupp, tågbyggarna, satsar på att utveckla egna, globala koncept, dvs standardfordon för de flesta marknadssegmenten inom järnvägsbranschen. Dessa framtidskoncept erbjuder ett attraktivt sätt för Cardo Rail att tillsammans med tågbyggare arbeta för ökad standardisering och sänkta produktkostnader.

Utvecklingen 1997

Cardos och tyska Thyssen Guss AGs järnvägsverksamheter slogs samman i ett gemensamt ägt bolag, Cardo BSI Rail AB, i januari 1997. Cardo Rail består därefter av det under 1996 förvärvade helägda företaget Tebel, som tillverkar tågdörrsystem, samt Cardo BSI Rail AB, som ägs till 60 procent av Cardo. Thyssen Guss äger resterande 40 procent. Cardo AB har option att förvärva Thyssens 40 procent i bolaget fr o m år 2000. Thyssen har från samma tidpunkt option att påkalla en försäljning av sitt innehav till Cardo AB. Optionspriset blir beroende av resultatutvecklingen med ett lägsta pris på 95 MDEM. Cardo BSI Rail konsolideras i Cardo-koncernen fr o m januari 1997. Thyssen har till Cardo BSI Rail överfört en verksamhet som 1996 hade

en omsättning på ca 1 miljard kronor och ca 900 anställda.

Cardo BSI Rail AB förvärvade i september det indiska bolaget Railway Products India Ltd (RPIL), som omsätter ca 45 Mkr och är en väl etablerad tillverkare och leverantör av komponenter till bromssystem för spårbunden trafik. RPIL, som är beläget strax utanför Bangalore i södra Indien, har under många år varit en samarbetspartner och licensstagare till Cardo Rail. Genom förvärvet kan Cardo Rail, via lokal produktion, penetrera den stora indiska marknaden. Verksamheten vid Cardo Rails indiska dotterbolag har integrerats i RPIL.

Flera viktiga produkter, som SWKP AS 20 som ger låsningsfria bromsar med antisliirskydd, PBE bromscylinder och SW4 styrventil, har under året erhållit godkännanden från berörda europeiska myndigheter och en marknadsintroduktion kommer att ske under 1998. Samtliga dessa nya produkter är också nyckelprodukter vid sammansättning av totala bromssystem.

Cardo Rail har fortsatt att hävda sig väl på den globala marknaden. Under 1997 gjordes flera viktiga genombrott på marknader där Cardo Rail tidigare ej varit verksamt som leverantör av bromssystem. Bland annat har Cardo Rail fått de första beställningarna på kompletta bromssystem till de viktiga marknaderna i Tyskland och Norden. Bland viktiga order under 1997 kan nämnas en order från Adtranz i England värd 60 Mkr avseende broms- och styrsystem, hjul, dörrar och kopplingar för 20 spårvagnsset som skall levereras till Strasbourg. Från Walkers Ltd i Queensland, Australien erhöles en order avseende ett mikroprocessor-kontrollerat bromssystem till en stor serie förortståg. Värdet på denna order är 43 Mkr.

Fiat i Italien beställde kompletta

CARDO RAIL

bromssystem för spårvagnar till Rom till ett värde av 25 Mkr och från Siemens erhöles en order på boggiutrustning till höghastighetståg värd 20 Mkr. För den i framtiden viktiga polska marknaden erhöles en order från Adtranz på broms- och luftkonditioneringsutrustning till ett sammanlagt värde av 28 Mkr. En order värd 36 Mkr erhöles från Schindler i Tyskland på dörrsystem för tåg till den schweiziska järnvägen.

Försäljning och resultat

Orderingången var god men minskade dock något under det sista kvartalet som en följd av färre stora internationella upphandlingar. Den totala orderingången för året uppgick till 2.654 Mkr, vilket i nuvarande struktur och justerat för valutakurseffekter är en ökning med ca 8 procent. Orderstocken uppgick vid utgången av året till 2.479 Mkr (1.459).

Den fakturerade försäljningen ökade med 1.107 Mkr till 2.488 Mkr (1.381). Ökningen är huvudsakligen en följd av företagsförvärv. Rörelse-

resultatet blev -41 Mkr (58). Resultatförsämringen är en följd av lägre utleveranser än planerat i de länder som berörs av den pågående omstruktureringen samt en för hög kostnadsnivå. Vidare kvarstår de i delårsrapporten aviserade riskerna hänförliga till garantifrågor avseende vissa leveranser avslutade under tidigare år. Diskussioner mellan Cardo Rail och dess motparter har ännu ej slutförts. Cardo Rails resultat för 1997 har därför belastats med reserveringar om 70 Mkr.

Omstrukturering

Som en följd av sammanslagningen med Thyssens järnvägsverksamhet har ett omstruktureringsprogram utarbetats och igångsatts under året. För åtgärderna etablerades en omstruktureringsreserv på 180 Mkr i samband med bildandet av Cardo BSI Rail AB. Vid utgången av 1997 hade 37 Mkr utnyttjats.

Omstruktureringsprogrammet kommer att innebära en renodling av produkt- och produktionsstrukturen.

Antalet produktionsställen minskas och personalen beräknas komma att reduceras med 10–15 procent. Målet är att de planerade åtgärderna skall få genomslag under en period av ca ett och ett halvt år. Dessa åtgärder, i kombination med samordningsvinster inom produktutveckling och marknadsföring, förväntas leda till betydande framtida resultatförbättringar.

Utsikter för 1998

Det pågående omstrukturingsarbetet och den fortsatta samordningen mellan Cardos och Thyssens järnvägsverksamheter kommer att ge kostnadsänkningar under 1998.

Låsningfria bromsar med antislirskydd bidrar till ökad säkerhet för järnvägstrafiken. Cardo Rail har utvecklat ett nytt system, SWKP AS 20, som har flera fördelar jämfört med de utrustningar som hittills funnits på marknaden. Systemet, som godkändes i oktober 1997 av den internationella järnvägsunionen UIC, kommer att introduceras på marknaden under 1998.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Organisation

Cardokoncernen är en börsnoterad internationell verkstadskoncern med huvudkontor i Malmö. Koncernen är organiserad i tre affärsområden; Cardo Door – en av världens största tillverkare av industriportar och en av Europas största tillverkare av villagarageportar, Cardo Pump – en av Europas största tillverkare av pumpar, omrörare och luftare för användning i kommuner, processindustri och inom byggsektorn samt Cardo Rail – en av världens största tillverkare av bromssystem, bromskomponenter och andra högteknologiska och säkerhetsrelaterade komponenter och system till spårbundna fordon.

Moderbolaget har inga filialer i utlandet. Genom dotterbolag bedrivs verksamhet via filial i Förenade Arabemiraten.

Ny verkställande direktör

Cardos VD och koncernchef Lennart Nilsson meddelade i februari 1997 att han önskade lämna sin befattning i anslutning till bolagsstämman i maj. Styrelsen utsåg Kjell Svensson, tidigare chef för Cardo Door, till ny VD och koncernchef i Cardo AB.

Strukturella förändringar

Cardo Door förvärvade i mars Allhabo, en av Sveriges större tillverkare av industriportar. Allhabo omsatte vid övertagandet ca 120 Mkr och hade ca 120 anställda. I juni bildade Cardo Door och det kinesiska företaget Shenyang Liming ett joint-venture bolag i Kina med initialt ca 30 anställda. Cardo Door äger 60 procent i bolaget. Under november tecknade Cardo Door avtal om förvärv av samtliga aktier i den tyska Normstahl-gruppen, en av Europas största tillverkare av villagarageportar. Övertagandet av Normstahl, som har en årsomsättning på ca 550 Mkr och ca 370 anställda, skedde vid årsskiftet 97/98. Normstahl konsolideras i Cardokoncernen fr o m 1998.

Cardo Pump förvärvade i januari 1997 det tyska bolaget Frings verksamhet inom vattenreningsområdet. Verksamheten omsätter ca 40 Mkr årligen. Cardo Pump har dessutom fortsatt sin utbyggnad av marknadsorganisationen och under året har dotterbolag etablerats i Polen, Estland och Grekland.

Cardos och tyska Thyssen Guss AGs järnvägsverksamheter slogs samman i ett gemensamt ägt bolag, Cardio BSI Rail AB, i januari 1997. Thyssen har till Cardio BSI Rail överfört en verksamhet som 1996 hade en omsättning på ca 1 miljard kronor och ca 900 anställda. Cardio Rail består därefter av det helägda företaget Tebel, som tillverkar tågdörrsystem, samt Cardio BSI Rail AB, som ägs till 60 procent av Cardio. Thyssen Guss äger resterande 40 procent. Cardio AB har en option att förvärva Thyssens 40 procent i bolaget fr o m år 2000. Thyssen har från samma tidpunkt option att påkalla en försäljning av sitt innehav till Cardio AB. Optionspriset blir beroende av resultatutvecklingen med ett lägsta pris på 95 MDEM.

Om något bolag eller någon bolagsgrupp förvärvar eller på annat sätt får kontroll över mer än 90 procent av rösterna i Cardo AB innan någon av optionerna påkallats, har Thyssen rätt att begära att Cardo AB deponerar 95 MDEM motsvarande minimipriset på ett spärrat konto.

I september förvärvade Cardo BSI Rail AB samtliga aktier i Railway Products India Ltd (RPIL), en av Indiens största tillverkare av bromsutrustning för järnvägsfordon och en mångårig samarbetspartner och licenstagare i Indien. RPIL har en årsomsättning på ca 45 Mkr.

Orderingång, fakturering och resultat

Cardokoncernens orderingång uppgick till 8.162 Mkr (6.412). Justerat för valutakurseffekter innebär det en ökning med ca 5 procent i koncernens nuvarande struktur.

Koncernens fakturerade försäljning uppgick till 7.983 Mkr (6.371). Justerat för valutakurseffekter var det en ökning med ca 22 procent. Härav svarar företagsförvärv för ca 20 procentenhet. Fakturerad försäljning till kunder utanför Sverige utgjorde 91 procent (91) av koncernens totala fakturering. Exporten från Sverige uppgick till 1.242 Mkr (1.129).

Koncernens rörelseresultat uppgick till 567 Mkr (651) motsvarande en rörelsemarginal på 7,1 procent (10,2). Resultatet efter finansiella poster uppgick till 504 Mkr (650), en vinstmarginal på 6,3 procent (10,2).

Resultatnedgången är huvudsakligen hänförlig till en svag utveckling i Cardo Rail och ett kraftigt försämrat finansnetto, -63 Mkr (-1). Nedgången i Cardo Rails rörelseresultat beror främst på reserveringar av engångsnatur om 70 Mkr avseende garantifrågor relaterade till vissa leveranser avslutade under tidigare år. Försämringen i finansnettot beror dels på genomförda företagsförvärv och dels på lägre räntetäkter (5 Mkr mot 36 Mkr föregående år) till följd av en minskad räntedifferens mellan den svenska kronan och de utländska valutor i vilka koncernen genom terminsaffärer valutasäkrar de utländska dotterbolagens nettotillgångar.

Skatt

Koncernens skattekostnad uppgår till 166 Mkr (190) vilket motsvarar en skattesats om 33 procent (29) av resultatet efter finansiella poster. Den något högre procentsatsen för 1997 beror på att latent skattefordran ej bedömts uppkomma på ovan nämnda reserveringar om 70 Mkr avseende garantifrågor. Justerat för dessa reserveringar är årets skattesats 29 procent.

Valutapåverkan

Valutakursförändringar har påverkat koncernens fakturering positivt med ca 2 procent och beräknas, utöver dess påverkan på ovan beskrivna räntedifferens, ha påverkat resultatet efter finansiella poster positivt med 2–3 procent.

Resultat per aktie

Årets resultat per aktie blev före reserveringarna i Cardo Rail 13:91 kr (15:13). Efter reserveringarna blev resultatet 11:58 kr per aktie.

Investeringar

I immateriella och materiella anläggningstillgångar investerade koncernen 201 Mkr (192). Övrig information beträffande immateriella och materiella anläggningstillgångar framgår av not 9 och 10.

Kostnader för forskning och utveckling

Inom koncernen genomförs löpande olika forsknings- och utvecklingsprojekt dels för att förbättra befintliga produkter dels för att bredda produktsortimentet. En del utvecklingsarbete sker även som ett led i anpassningen av befintliga produkter till kundspecifika önskemål. De totala kostnaderna för forskning och utveckling uppgår till ca 3 procent (3) av den fakturerade försäljningen.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Finansiell ställning

Likviditet

Koncernens likvida medel uppgick vid årets slut till 272 Mkr (304). Därtill kommer outnyttjade kreditfaciliteter med ca 2,3 miljarder kronor (ca 2).

Nettoskuldsättning

Nettoskuldsättningen ökade till 1.498 Mkr (444). Ökningen är nästan uteslutande en följd av genomförda företagsförvärv. Nettoskuldsettingsgraden uppgick vid årsskiftet till 0,7 (0,2).

Syndikerat lån

I mitten av december tecknade moderbolaget ett avtal med ett konsortium bestående av elva banker om upptagande av ett 7-års Multi-currency-lån, motsvarande 330 MUSD. Syftet med lånet är att säkra en fortsatt expansion av Cardos verksamhet. Lånet är en s k "revolving credit", vilket innebär att lånebeloppet under hela lånets löptid står till Cardos förfogande att användas efter behov. Låneramen reduceras under de två sista åren av lånets löptid med 20 procent per halvår.

Lånet ersatte ett tidigare 5-års Multi-currency-lån om 200 MUSD som upptogs i november 1995.

Räntetäckningsgrad

Räntetäckningsgraden uppgick till 5,9 (9,9).

Soliditet

Vid utgången av året uppgick koncernens soliditet till 35,8 procent (42,4). Förändringen beror huvudsakligen på genomförda företagsförvärv. Eget kapital per aktie uppgick till 68:58 kr (62:21).

Avkastning

Koncernens avkastning på sysselsatt kapital var 18,0 procent (30,0). Förändringen beror på dels det försämrade rörelseresultatet, främst hänförligt till de tidigare nämnda garantireserveringarna, dels sammanslagningen med Thyssens järnvägsverksamhet samt övriga genomförda företagsförvärv.

Avkastningen på eget kapital uppgick till 18,0 procent (27,4).

Personal

Medelantalet anställda i koncernen uppgick till 7.377 (6.179). Personalens fördelning på arbetsställen samt utgifter för löner och andra ersättningar framgår av not 4.

Utsikter för 1998

Cardo Door och Cardo Pump beräknas fortsatt visa god lönsamhet. Utvecklingen inom Cardo Rail är den faktor som främst avgör koncernens kortsiktiga resultatutveckling. De åtgärder som vidtas inom affärsområdet kommer att ge kostnadsreduktioner under året. Det är dock för tidigt att göra en bedömning av i vilken omfattning dessa får genomslag under 1998. Första kvartalet för koncernen kommer att påverkas av ett sämre resultat i Cardo Rail jämfört med motsvarande period föregående år. Effekterna av den ekonomiska turbulensen i Asien är tillkommande osäkerhetsfaktorer.

Förslag till vinstdisposition

Enligt upprättad koncernbalansräkning uppgick koncernens fria vinstmedel per den 31 december 1997 till 1.574 Mkr, varav 347 utgjorde årets resultat. Härav åtgår 2 Mkr för avsättning till bundna reserver.

Till bolagsstämmans förfogande står följande vinstmedel i moderbolaget:

Årets resultat	143.826.330
Balanserade vinstmedel	900.056.146
Totalt	<u>Kronor 1.043.882.476</u>

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att detta kapital disponeras på följande sätt:

Till aktieägarna utdelas 4:75 kr per aktie	142.500.000
I ny räkning överföres	901.382.476
	<u>Kronor 1.043.882.476</u>

Som avstämningsdag för rätt till utdelning föreslås den 14 maj 1998. Om förslaget antas av bolagsstämman beräknas utdelningen kunna sändas ut den 22 maj 1998.

Beträffande koncernens och moderbolagets resultat och finansiella ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar, finansieringsanalyser och noter.

Malmö den 25 februari 1998

KARL-ERIK SAHLBERG
Styrelsens ordförande

SVEN BORELIUS

ULF LAURIN

LARS JANSSON

LARS-OVE HÅKANSSON

LENNART NILSSON

ROLAND JOHANSSON

KJELL SVENSSON
Verkställande direktör

TUVE JOHANNESSON

ANDERS RYDIN

LENNART WALLENSÄTER

Vår revisionsberättelse har avgivits den 4 mars 1998.

REIDAR PETERS
Auktoriserad revisor

CHRISTER LJUNGSTEN
Auktoriserad revisor

RESULTATRÄKNING KONCERNEN

Mkr	Not	1997	1996
Fakturerad försäljning	3	7.983	6.371
Kostnad för sålda varor		-5.573 ¹⁾	-4.211
Bruttoresultat		2.410	2.160
Försäljningskostnader		-1.093	-919
Administrationskostnader		-720	-589
Övriga rörelseintäkter		41	34
Övriga rörelsekostnader		-69	-33
Andelar i intresseföretags resultat		-2	-2
Rörelseresultat ²⁾	3, 4 och 5	567	651
Ränteintäkter och liknande resultatposter	6	40	71
Räntekostnader och liknande resultatposter	6	-103	-72
Resultat efter finansiella poster		504	650
Skatt	7	-166	-190
Minoritetens andelar	8	9	-6
Årets resultat		347	454

¹⁾ I kostnad för sålda varor ingår reserveringar av engångsnatur om 70 Mkr i Cardo Rail avseende garantifrågor relaterade till vissa leveranser avslutade under tidigare år.

²⁾ Rörelseresultatet har belastats med avskrivningar uppgående till 236 Mkr (153).

FINANSIERINGSANALYS KONCERNEN¹⁾

Mkr	1997	1996
Resultat efter finansiella poster	504	650
Avskrivningar	236	153
<i>Internt genererade medel från rörelsen</i>	740	803
Förändring av kortfristiga fordringar	-246	-64
Förändring av ej räntebärande avsättningar och skulder	-10	-43
Förändring av varulager	10	-89
<i>Förändring av rörelsekapital</i>	-246	-196
Internt genererat kassaflöde före skatt	494	607
Skatt	-166	-190
Förändring av skatterelaterade avsättningar, skulder och fordringar, netto	-78	32
<i>Betald skatt</i>	-244	-158
Internt genererat kassaflöde efter skatt	250	449
Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar, netto	-147	-188
Företagsförvärv och avyttringar ²⁾	-588	-195
Förvärv och avyttringar, aktier och andelar	-	10
Förändring av långfristiga fordringar	-5	-10
<i>Kassaflöde från investeringsverksamheten</i>	-740	-383
<i>Kassaflöde från finansieringsverksamheten – utdelning till aktieägare</i>	-143	-120
Netto kassaflöde från årets verksamhet	-633	-54
Nettoskuldsättning vid årets början	-444	-313
Nettoskuldsättning i förvärvade och avyttrade bolag	-322	-59
Omräkningsdifferenser	-99	-18
Nettoskuldsättning vid årets slut	-1.498	-444

¹⁾ Vissa balansposters förändringar kan inte främräknas ur de redovisade räkenskaper på grund av effekter av förvärv och avyttringar som gjorts under året.

²⁾ Inklusive förskottbetalningar avseende förvärv.

BALANSRÄKNING KONCERNEN

Mkr	Not	1997-12-31	1996-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	9		
Goodwill		512	197
Övriga immateriella anläggningstillgångar		24	15
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>	10		
Byggnader, mark och markanläggningar		525	486
Maskiner och inventarier		549	395
Pågående nyanläggningar och förskott		20	23
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Aktier och andelar i intresseföretag	12	4	4
Aktier och andelar, övriga	13	120	117
Långfristiga fordringar	7 och 14	550	77
Summa anläggningstillgångar		2.304	1.314
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager</i>	15	1.235	940
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		2.024	1.621
Andra kortfristiga fordringar	7 och 16	367	247
<i>Kortfristiga placeringar</i>		8	89
<i>Kassa och bank</i>		264	215
Summa omsättningstillgångar		3.898	3.112
Summa tillgångar		6.202	4.426
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
	17		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital (30.000.000 aktier à nom 10 kr)		300	300
Bundna reserver		183	146
<i>Fritt eget kapital</i>			
Fria reserver		1.227	966
Årets resultat		347	454
Summa eget kapital		2.057	1.866
Minoritetsintresse		166	8
Avsättningar och skulder			
<i>Räntebärande avsättningar och skulder</i>			
<i>Räntebärande avsättningar</i>			
Avsatt till pensioner	18	304	192
<i>Räntebärande skulder</i>			
Lån	19 och 20	243	226
Utnyttjade checkräkningskrediter	19 och 20	1.188	311
Övriga räntebärande skulder	21	35	19
Summa räntebärande avsättningar och skulder		1.770	748
<i>Ej räntebärande avsättningar och skulder</i>			
<i>Ej räntebärande avsättningar</i>			
Avsatt till pensioner	18	51	51
Övriga ej räntebärande avsättningar	7 och 22	693	409
<i>Ej räntebärande skulder</i>			
Leverantörsskulder	21	668	600
Skatteskulder	7 och 21	77	141
Övriga ej räntebärande skulder	21 och 23	720	603
Summa ej räntebärande avsättningar och skulder		2.209	1.804
Summa eget kapital och skulder		6.202	4.426
Ställda säkerheter	24	115	26
Ansvarsförbindelser	25	406	156

RESULTATRÄKNING MODERBOLAGET

Mkr	Not	1997	1996
Rörelsens intäkter	3	53	52
Administrationskostnader		-49	-51
Rörelseresultat	3 och 4	4	1
Ränteintäkter och liknande resultatposter	6	41	39
Räntekostnader och liknande resultatposter	6	-25	-10
Resultat efter finansiella poster		20	30
<i>Bokslutsdispositioner</i>			
Förändring av periodiseringsfond		-51	-70
Erhållna/lämnade koncernbidrag		232	245
Resultat före skatt		201	205
Skatt	7	-57	-59
Årets resultat		144	146

FINANSIERINGSANALYS MODERBOLAGET

Mkr	1997	1996
Resultat efter finansiella poster	20	30
Erhållna/lämnade koncernbidrag	232	245
Avskrivningar	1	1
<i>Internt genererade medel från rörelsen</i>	253	276
Förändring av kortfristiga fordringar	-1	2
Förändring av ej räntebärande avsättningar och skulder	-5	10
<i>Förändring av rörelsekapital</i>	-6	12
Internt genererat kassaflöde före skatt	247	288
Skatt	-57	-59
Förändring av skatteskulder	-40	18
<i>Betald skatt</i>	-97	-41
Internt genererat kassaflöde efter skatt	150	247
Investeringar i materiella anläggningstillgångar, netto	-2	3
Förvärv och avyttringar, aktier och andelar	-115	-33
Förändring av långfristiga fordringar	22	-20
<i>Kassaflöde från investeringsverksamheten</i>	-95	-50
<i>Kassaflöde från finansieringsverksamheten – utdelning till aktieägare</i>	-143	-120
Netto kassaflöde från årets verksamhet	-88	77
Netto räntebärande tillgångar vid årets början	460	383
Netto räntebärande tillgångar vid årets slut	372	460

BALANSRÄKNING MODERBOLAGET

Mkr	Not	1997-12-31	1996-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>	10		
Maskiner och inventarier		6	5
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Aktier i dotterbolag	11	1.088	973
Aktier och andelar, övriga	13	123	123
Långfristiga fordringar	7 och 14	10	32
Summa anläggningstillgångar		1.227	1.133
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Fordringar hos dotterbolag		1.430	601
Andra kortfristiga fordringar	7 och 16	6	4
<i>Kortfristiga placeringar</i>		-	75
<i>Kassa och bank</i>		25	7
Summa omsättningstillgångar		1.461	687
Summa tillgångar		2.688	1.820
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
	17		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital (30.000.000 aktier à nom 10 kr)		300	300
Reservfond		60	60
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst		900	897
Årets resultat		144	146
Summa eget kapital		1.404	1.403
Obeskattade reserver			
Periodiseringsfond		170	119
Akkumulerade avskrivningar utöver plan		1	1
Summa obeskattade reserver		171	120
Avsättningar och skulder			
<i>Räntebärande avsättningar och skulder</i>			
<i>Räntebärande avsättningar</i>			
Avsatt till pensioner	18	31	31
<i>Räntebärande skulder</i>			
Skulder till dotterbolag		24	11
Utnyttjade checkräkningskrediter	20	1.016	170
Övriga räntebärande skulder		12	10
Summa räntebärande avsättningar och skulder		1.083	222
<i>Ej räntebärande avsättningar och skulder</i>			
<i>Ej räntebärande avsättningar</i>			
Ej räntebärande avsättningar	22	2	6
<i>Ej räntebärande skulder</i>			
Leverantörsskulder		1	5
Skatteskulder	7	18	58
Övriga ej räntebärande skulder	23	9	6
Summa ej räntebärande avsättningar och skulder		30	75
Summa eget kapital och skulder		2.688	1.820
Ställda säkerheter	24	-	-
Ansvarsförbindelser	25	329	362

Alla belopp redovisas i Mkr när inte annat särskilt framgår av texten.

Not 1. Redovisnings- och värderingsprinciper

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderbolaget och samtliga dotterbolag. Med dotterbolag avses de bolag vari moderbolaget direkt eller indirekt kontrollerar mer än 50 procent av röstetalet eller på annat sätt utövar ett dominerande inflytande.

Koncernredovisningen är upprättad enligt Redovisningsrådets rekommendation RR 1:96. De tillgångar ett dotterföretag har vid förvärvstillfället har i koncernbalansräkningen upptagits till marknadsvärden vid denna tidpunkt. Det förvärvade egna kapitalet, beräknat på detta sätt och med beaktande av latent skatt har därefter eliminerats och eventuell differens mot köpeskillingen har hänförs till goodwill.

I koncernens balansräkning uppdelas de obeskattade reserverna i latent skatteskuld, vilken redovisas som en ej räntebärande avsättning, och bundna reserver i eget kapital. I koncernens resultaträkning redovisas därför inga förändringar av obeskattade reserver. Skattedelen av dessa förändringar redovisas som latent skatt i årets skattekostnad medan eget kapitaldelen ingår i årets resultat.

De utländska dotterbolagens resultaträkningar har omräknats efter de genomsnittliga valutakurserna (genomsnittskurs) under året. De utländska dotterbolagens balansräkningar har omräknats efter vid årsskiftet gällande valutakurs (balansdagskurs). Skillnaden mellan årets resultat omräknat efter genomsnittskurs och årets resultat omräknat till balansdagskurs redovisas inte via resultaträkningen utan påverkar direkt eget kapital. Den förändring av koncernens eget kapital som uppstår vid förändringar mellan två balansdagskurser redovisas inte heller via resultaträkningen utan påverkar direkt eget kapital.

Intressebolagsredovisning

Kapitalandelsmetoden tillämpas för bolag som inte är dotterbolag, men i vilka koncernen direkt eller indirekt har ett långsiktigt operativt innehav som motsvarar minst 20 procent av röstetalet.

I koncernresultaträkningen utgörs "Andelar i intresseföretags resultat" av koncernens andel av intresseföretagens nettoresultat, i förekommande fall efter avdrag för avskrivningar på övervärde och efter eliminering av internvinster.

I koncernbalansräkningen förändras det bokförda värdet på aktieinnehavet med resultatandelen i koncernresultaträkningen och med avdrag för erhållen utdelning. Ej utdelat resultat redovisas i koncernens egna kapital bland bundna reserver.

Valutaredovisning

Valutakurser

Nedanstående är de för koncernen viktigaste valutorna och visar de kurser som har använts vid omräkning av utländska dotterbolags resultat- och balansräkningar till svenska kronor:

Land	Valutakod	Balansdagskurs 31/12		Genomsnittskurs	
		1997	1996	1997	1996
Belgien	100 BEF	21:28	21:43	21:36	21:67
Danmark	100 DKK	115:05	115:15	115:48	115:52
Frankrike	100 FRF	131:00	130:75	130:63	130:99
Irland	1 IEP	11:31	11:47	11:57	10:74
Italien	1000 ITL	4:42	4:47	4:46	4:32
Nederländerna	100 NLG	388:75	392:35	391:09	397:43
Norge	100 NOK	106:80	106:15	107:81	103:72
Spanien	100 ESP	5:18	5:22	5:20	5:28
Storbritannien	1 GBP	13:09	11:57	12:47	10:47
Tyskland	100 DEM	438:25	440:55	440:20	445:46
USA	1 USD	7:85	6:84	7:61	6:69

Fordringar och skulder i utländsk valuta

I moderbolaget och koncernens övriga svenska bolag har fordringar och skulder i utländsk valuta redovisats i enlighet med rekommendation från Bokföringsnämnden (BFN R7).

I koncernen har samtliga fordringar och skulder i utländsk valuta som ej kurssäkrats via terminskontrakt, omräknats till balansdagskurs.

Kurssäkring av valutaströmmar

Cardos policy är att, inom varje affärsområde, huvudsakligen genom terminskontrakt kurssäkra större kontrakt i sin helhet samt cirka hälften av övriga förväntade valutaströmmar (netto) de närmaste tolv månaderna. Härigenom reduceras effekten på koncernens resultat under den tid som priserna och kostnaderna, så långt möjligt, anpassas till de ändrade valutakurserna. Orealiserade kursdifferenser på sådana terminskontrakt resultatförs inte.

Kurssäkring av utländska dotterbolags nettotillgångar

För att reducera effekterna på koncernens egna kapital i svenska kronor orsakade av valutakursförändringar är, så långt som det är praktiskt genomförbart, utländska dotterbolags nettotillgångar balanserade med lån i motsvarande valuta eller kurssäkrade genom terminskontrakt. Cardos policy är att valutasäkra nettotillgångarna plus skatteeffekt.

Kursdifferenser på sådana lån och terminskontrakt, med beaktande av betald och latent skatt, har inte påverkat årets resultat i koncernen utan förts direkt till eget

NOTER

kapital och kvittats mot de omräkningsdifferenser som uppstått vid omräkningen av de utländska dotterbolagens balansräkningar.

För terminskontrakt som ingåtts för detta ändamål periodiseras räntedifferensen mellan valutorna över kontraktets löptid och redovisas i räntenettot.

Avskrivningar

Avskrivningar enligt plan är baserade på anläggningarnas anskaffningsvärden och ekonomiska livslängder.

Avskrivningar enligt plan för maskiner och inventarier görs för huvudparten av beståndet med 10–20 procent per år. Avskrivningar enligt plan för byggnader och markanläggningar görs med de procentsatser som är tillåtna enligt respektive lands skattelagstiftning.

Koncernmässig goodwill skrivs av baserat på bedömd ekonomisk livslängd, huvudsakligen med 5–10 procent per år. Koncernmässig goodwill som avskrivs med mindre än 10 procent per år avser strategiskt viktiga förvärv inom områden där marknads- och teknikförhållanden bedöms som särskilt stabila.

Skatt

Avsättning för bolagsskatt görs i enlighet med skatteregler i respektive land. I årets skattekostnad ingår förutom beräknad inkomstskatt på årets resultat i förekommande fall även korrigeringar av föregående års beräknade inkomstskatt, kupongskatter på under året genomförda utdelningar samt utländsk förmögenhetsskatt.

Latent skatt beaktas på övervärden i samband med företagsförvärv samt på obeskattade reserver, internvinster och andra koncernmässiga justeringar. Latenta skattefordringar avseende förlustavdrag beaktas endast i samband med företagsförvärv. Den latent skatten beräknas med utgångspunkt från den aktuella skattesatsen i respektive land.

Varulager

Koncernens varulager värderas till det lägsta av anskaffnings-/tillverkningsvärdet och verkligt värde efter avdrag för individuellt bedömd inkurans. Med undantag för viss reservdelstillverkning sker merparten av koncernens tillverkning endast mot kundorder.

Not 2. Definitioner av nyckeltal

Rörelsemarginal

Rörelseresultat i relation till fakturerad försäljning.

Vinstmarginal

Resultat efter finansiella poster i relation till fakturerad försäljning.

Räntetäckningsgrad

Resultat efter finansiella poster ökat med räntekostnader i relation till räntekostnader.

Självfinansieringsgrad

Internt genererat kassaflöde efter skatt i relation till årets investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar. Internt genererat kassaflöde efter skatt framgår av finansieringsanalysen.

Sysselsatt kapital

Summa tillgångar minskat med ej räntebärande avsättningar och skulder.

Nettoskuldsättning

Räntebärande avsättningar och skulder minskat med summan av kortfristiga placeringar samt kassa och bank.

Omsättningshastighet på sysselsatt kapital

Fakturerad försäljning i förhållande till genomsnittligt sysselsatt kapital.

Avkastning på sysselsatt kapital

Resultat efter finansiella poster ökat med räntekostnader i relation till genomsnittligt sysselsatt kapital.

Avkastning på eget kapital

Årets resultat i relation till genomsnittligt eget kapital.

Soliditet

Eget kapital inklusive minoritetsintresse i relation till summa tillgångar.

Skuldsättningsgrad

Räntebärande avsättningar och skulder i relation till eget kapital inklusive minoritetsintresse.

Nettoskuldsättningsgrad

Räntebärande avsättningar och skulder minskat med summan av kortfristiga placeringar samt kassa och bank i relation till eget kapital inklusive minoritetsintresse.

Resultat per aktie

Årets resultat i relation till genomsnittligt antal aktier.

Eget kapital per aktie

Eget kapital i relation till antalet aktier.

NOTER

Not 3. Fakturerad försäljning

Koncernen

Fakturerad försäljning per land

	1997	1996
Tyskland	1.365	1.036
Frankrike	833	839
Storbritannien	806	447
Sverige	722	593
Italien	535	406
Nederländerna	533	460
USA	390	347
Norge	332	298
Spanien	327	219
Belgien	325	320
Danmark	260	243
Brasilien	189	158
Finland	180	170
Österrike	167	104
Övriga	1.019	731
Totalt i koncernen	7.983	6.371

Fakturerad försäljning och rörelseresultat per affärsområde

	Fakturerad försäljning		Rörelseresultat	
	1997	1996	1997	1996
Cardo Door	3.004	2.643	353	362
Cardo Pump	2.491	2.347	290	273
Cardo Rail	2.488	1.381	-41 ²⁾	58
Övrigt ¹⁾	-	-	-35	-42
	7.983	6.371	567	651
Finansiella poster			-63	-1
Resultat efter finansiella poster			504	650
Tillkommer/avgår minoritetens andelar i resultat efter finansiella poster			7	-7
Resultat efter finansiella poster och minoritetsandelar			511	643

¹⁾ Består av rörelseresultat för moderbolaget och övriga centrala bolag samt koncernmässiga justeringar.

²⁾ Rörelseresultatet har belastats med reserveringar av engångsnatur om 70 Mkr avseende garantifrågor relaterade till vissa leveranser avslutade under tidigare år.

Moderbolaget

Uppgift om inköp från och försäljning till koncernbolag

Moderbolaget har debiterat dotterbolagen för tjänster med 35,0 Mkr (35,2).

Not 4. Personal

a) Medelantalet anställda¹⁾

Arbetsställe	1997	1996
<i>Sverige, kommuner:</i>		
Moderbolaget:		
Malmö	20	19
Dotterbolag:		
Göteborg	338	304
Mölnadal	243	256
Landskrona	183	185
Strömstad	151	138
Stockholm	140	146
Vadstena	96	105
Örebro	70	1
Malmö	56	43
Nordmaling	49	46
Järfälla	45	43
Bästad	41	39
Sundsvall	35	32
Burlöv	34	31
Skellefteå	28	27
Täby	23	28
Umeå	21	19
Sundbyberg	12	-
Östra Göinge	10	-
Linköping	7	-
Övriga	2	1
Summa Sverige	1.604	1.463
Varav kvinnor	17%	17%

¹⁾ Enligt bokföringsnämndens anvisningar har antalet anställda i Sverige beräknats som antal arbetade timmar dividerat med normal årsarbetstid. Anställda i utlandet har beräknats som genomsnittligt antal anställda.

NOTER

Forts not 4.

a) Medelantalet anställda ¹⁾

Arbetsställe	1997	1996	Arbetsställe	1997	1996
<i>Utlandet:</i>			Polen	18	-
Tyskland	1.339	744	Ungern	18	15
Frankrike	828	855	Kanada	15	16
Nederländerna	726	614	Singapore	11	11
Storbritannien	560	361	Sydafrika	11	13
Brasilien	341	337	Schweiz	10	9
Irland	327	335	Sydkorea	9	3
Italien	302	291	Turkiet	7	4
Danmark	293	299	Grekland	6	-
Belgien	177	163	Tjeckien	5	5
USA	144	147	Estland	4	-
Norge	136	135	Malaysia	3	2
Spanien	124	121	Indonesien	1	-
Australien	103	79	Summa utlandet	5.773	4.716
Finland	90	87	Varav kvinnor	14%	15%
Indien	79	-			
Österrike	44	46	Totalt koncernen	7.377	6.179
Förenade Arabemiraten	23	24	Varav kvinnor	15%	16%
Kina	19	-			

¹⁾ Enligt bokföringsnämndens anvisningar har antalet anställda i Sverige beräknats som antal arbetade timmar dividerat med normal årsarbetstid. Anställda i utlandet har beräknats som genomsnittligt antal anställda.

b) Löner och andra ersättningar

Land	Styrelse och VD ²⁾	1997 Varav tantiem och liknande	Övriga anställda	Styrelse och VD ²⁾	1996 Varav tantiem och liknande	Övriga anställda
Moderbolaget:						
Sverige	6	-	7	5	1	8
Dotterbolag:						
Sverige	17	4	372	14	3	329
Utlandet ³⁾	69	9	1.510	57	9	1.170
Koncernen totalt	92	13	1.889	76	13	1.507

²⁾ Inkluderar nuvarande och tidigare styrelseledamöter och deras suppleanter samt nuvarande och tidigare VD och vVD.

³⁾ Komplet specifikation har bilagts årsredovisningshandlingarna som insändes till Patent- och registreringsverket. Denna specifikation kan kostnadsfritt erhållas från Cardo AB, Box 486, 201 24 Malmö.

c) Löner och andra ersättningar samt sociala kostnader

	1997		1996	
	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensions- kostnader)	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensions- kostnader)
Moderbolaget	13	10 (5)	13	10 (5)
Dotterbolag	1.968	575 (100)	1.570	456 (58)
Koncernen totalt	1.981	585 (105)	1.583	466 (63)

NOTER

d) Löner och andra ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare

1. Styrelse

Styrelsen har enligt bolagsstämmbeslut erhållit arvoden om totalt 910 tkr. Härav utgör arvode till styrelsens ordförande 250 tkr. Verkställande direktören erhåller ej något särskilt styrelsearvode. Till styrelsen har inte utgått arvode utöver vad bolagsstämman beslutat.

2. VD och vVD

2.1 Bolagets VD och vVD samt tidigare VD har erhållit löner och ersättningar på sammanlagt 5.901 tkr. Någon bonus har inte utgått avseende 1997 års verksamhet. Av beloppen ovan utgör 1.950 tkr lön till bolagets verkställande direktör som tillträdde sin befattning i maj 1997. Bolagets VD och vVD åtnjuter bilförmån.

2.2 Bolagets kostnader för pensioner har under året uppgått till sammanlagt 2.594 tkr. Det kapitaliserade värdet av bolagets pensionsförpliktelser utgör 16.840 tkr.

2.3 För pensionsförmåner efter 65 års ålder för VD och vVD erlägger bolaget premier för pensionsförsäkring ungefärligen motsvarande allmän pensionsplan. Pensionsrätt föreligger från 60 resp 58 års ålder. Pension från bolaget, vilken utbetalas fram till 65 års ålder, motsvarar 70% av pensionsgrundande inkomst och intjänas successivt.

2.4 Uppsägningstiden är 2 resp 1 år. I ett fall föreligger vid uppsägning från bolaget skyldighet för bolaget att vid uppsägning efter 55 års ålder kompensera för skillnaden mellan intjänad pensionsrätt och 70% av pensionsgrundande lön för tiden fram till 65 års ålder. Avräkningsskyldighet mot andra löneinkomster föreligger.

3. Övrig koncernledning

3.1 Pensionsförmåner efter uppnådda 65 år utgår enligt allmän pensionsplan. I ett fall finns rätt till deltidspension vid 60 års ålder.

3.2 Vid uppsägning från bolaget gäller uppsägningstider mellan 18 och 48 månader. I ett fall föreligger vid sådan uppsägning efter 55 års ålder rätt till kompensation för skillnaden mellan intjänad pensionsrätt och 70% av pensionsgrundande lön för tiden fram till 65 års ålder.

Not 5. Omstruktureringsreserver

Vid ingången av året fanns en omstruktureringsreserv inom Cardo Rail uppgående till 11 Mkr. Det omstruktureringsprogram som denna avsåg har avslutats under året och reserven förbrukats.

I samband med förvärvet av Thyssens järnvägsverksamhet avsattes 180 Mkr till en ny omstruktureringsreserv inom Cardo Rail. Ett omstruktureringsprogram pågår som kommer att innebära en renodling av produkt- och produktionsstrukturen. Antalet produktionsställen minskas och personalen beräknas reduceras med 10–15 procent. Målet är att de planerade åtgärderna skall få genomslag under en period av ca ett och ett halvt år. Under 1997 har 37 Mkr av den nya omstruktureringsreserven förbrukats.

Not 6. Finansiella poster

a) Ränteeffekt av valutasäkringar

För att reducera effekterna på koncernens egna kapital i svenska kronor orsakade av valutakursförändringar, valutasäkras merparten av de utländska dotterbolagens nettotillgångar företrädesvis genom terminsaffärer. Som en följd av de räntedifferenser som finns mellan den svenska räntenivån och övriga länders räntenivåer, har koncernens räntenetto 1997 påverkats positivt med ca 5 Mkr (36) genom dessa terminsaffärer.

b) Ränteintäkter och liknande resultatposter

	Moderbolaget		Koncernen	
	1997	1996	1997	1996
<i>Resultat från aktier och andelar samt fordringar som är anläggningstillgångar</i>				
Räntor	-	-	1	-
Kursdifferenser	-	3	-	3
Deltotal ¹⁾	-	3	1	3

Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

Räntor	41	36	39	68
Deltotal ²⁾	41	36	39	68

Totalt	41	39	40	71

¹⁾ Av moderbolagets deltotal avser - (-) intäkter från dotterbolag.

²⁾ Av moderbolagets deltotal avser 40 Mkr (34) intäkter från dotterbolag.

c) Räntekostnader och liknande resultatposter

	Moderbolaget		Koncernen	
	1997	1996	1997	1996
Räntor	-30	-14	-103	-73
Kursdifferenser	5	4	-	1
Totalt	-25	-10	-103	-72

Av moderbolagets total avser -6 Mkr (-6) kostnader till dotterbolag.

Not 7. Skatt

	Moderbolaget		Koncernen	
	1997	1996	1997	1996
<i>Skatt på årets resultat</i>				
Inkomstskatt	-57	-59	-151	-161
Källskatt på utdelningar och räntor	-	-	-1	-1
Förmögenhetsskatt	-	-	-1	-1
Latent skatt	-	-	-13	-27
Summa skatt	-57	-59	-166	-190

Skattefordringar

Bland andra långfristiga fordringar ingår latent skattefordringar med	-	-	30	28
Bland andra kortfristiga fordringar ingår skattefordringar med	-	-	49	22
Summa skattefordringar	-	-	79	50

Skatteskulder

I övriga ej räntebärande avsättningar ingår latent skatteskuld med	-	-	109	89
Skatteskulder	18	58	77	141
Summa skatteskulder	18	58	186	230

NOTER

Not 8. Minoritetens andelar

	Koncernen	
	1997	1996
Av resultat efter finansiella poster	7	-7
Av skatt	2	1
Minoritetens andelar i koncernens resultat efter skatt	9	-6

Not 9. Immateriella anläggningstillgångar

	Goodwill	Övriga immateriella anläggningstillgångar	Summa immateriella anläggningstillgångar
Ingående anskaffningsvärden	351	39	390
Anskaffningar	-	8	8
Köp/försäljningar av bolag	354	12	366
Försäljningar/utrangeringar	-	-6	-6
Omklassificeringar	-	4	4
Omräkningsdifferens	4	-1	3
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	709	56	765
Ingående avskrivningar	-154	-24	-178
Köp/försäljningar av bolag	-	-2	-2
Försäljningar/utrangeringar	-	1	1
Årets avskrivningar enligt plan	-43	-7	-50
Omräkningsdifferens	-	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-197	-32	-229
Utgående bokfört värde	512	24	536

Not 10. Materiella anläggningstillgångar

Koncernen

	Byggnader, mark och markanlägggn.	Maskiner och inventarier	Pågående och nyanlägggn. och förskott	Summa materiella anläggningstillgångar
Ingående anskaffningsvärden	773	1.565	23	2.361
Anskaffningar	15	157	21	193
Köp/försäljningar av bolag	56	443	1	500
Försäljningar/utrangeringar	-17	-86	-	-103
Omklassificeringar	1	20	-25	-4
Omräkningsdifferens	24	51	-	75
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	852	2.150	20	3.022
Ingående avskrivningar	-299	-1.170	-	-1.469
Köp/försäljningar av bolag	-8	-300	-	-308
Försäljningar/utrangeringar	3	59	-	62
Årets avskrivningar enligt plan	-25	-161	-	-186
Omräkningsdifferens	-10	-29	-	-39
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-339	-1.601	-	-1.940
Ingående uppskrivningar	12	-	-	12
Utgående uppskrivningar	12	-	-	12
Utgående bokfört värde	525	549	20	1.094
Sverige:				
Taxeringsvärden	138			
Bokförda värden	48			

Av det utgående bokförda värdet på maskiner och inventarier avser 338 Mkr (202) utrustning använd i produktionen och 211 Mkr (193) övrig utrustning.

Forts not 10.

Finansiell leasing

Leasingobjekt som innehas enligt finansiella leasingavtal ingår i ovanstående värden enligt följande:

	Maskiner och inventarier
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	49
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-27
Utgående bokfört värde	22

Operationell leasing

Leasingkostnader avseende operationella leasingavtal uppgår till 60 Mkr. Framtida kostnader för ej annulerbara leasingkontrakt uppgår till 104 Mkr.

Moderbolaget

	Maskiner och inventarier
Ingående anskaffningsvärden	10
Anskaffningar	2
Försäljningar/utrangeringar	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	12
Ingående avskrivningar	-5
Försäljningar/utrangeringar	-
Årets avskrivningar enligt plan	-1
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-6
Utgående planenligt restvärde	6
Ackumulerade avskrivningar utöver plan	-1
Utgående bokfört värde	5

Not 11. Aktier i dotterbolag

	Organisations-nummer	Säte	Antal	Ägaran-del % ¹⁾	Bokfört värde
Cardo Door AB	556071-8149	Göteborg	25.000	100	259
Cardo Pump AB	556003-4240	Mölnådal	600.000	100	173
Cardo BSI Rail AB	556041-2834	Malmö	600.000	60	336 ²⁾
Cardo Finance AB	556506-6130	Malmö	1.000	100	-
AB Cardocenter	556238-0047	Malmö	300.000	100	52
Diverse vilande bolag	-	-	-	100	2
Cardo Beteiligungs GmbH	-	Tyskland	1	100	222
Transferia Holding BV	-	Holland	14.040	100	44
Totalt					1.088

¹⁾ Kapital- och rösträttsandel.

²⁾ Under 1997 har det bokförda värdet ökat med 113 som en följd av genomförda kapitalökningar.

Komplett specifikation har bilagts årsredovisningshandlingarna som insändes till Patent- och registreringsverket. Denna specifikation kan kostnadsfritt erhållas från Cardo AB, Box 486, 201 24 Malmö.

NOTER

Not 12. Aktier och andelar i intresseföretag

	Organisations-nummer	Säte	Antal	Ägaran-del % ¹⁾	Bokfört värde
Crawmator AB	556230-5499	Malmö	1.500	50	-
Saudi Crawford Doors Factory Ltd	-	Saudiarabien	800	40	2
Sommer GmbH	-	Tyskland	1	25	2
SAB WABCO KP GmbH	-	Tyskland	1	50	-
Totalt					4

¹⁾ Kapital- och rösträttsandel.

Not 13. Aktier och andelar, övriga

	Moderbolaget		Koncernen	
	1997	1996	1997	1996
AAE Cargo AG	123	123	119	116
Diverse mindre innehav	-	-	1	1
Totalt	123	123	120	117

Not 14. Långfristiga fordringar

	Moderbolaget		Koncernen	
	1997	1996	1997	1996
Förutbetalda kostnader	-	21	486 ¹⁾	21
Övriga fordringar	10	11	64	56
Totalt	10	32	550	77

¹⁾ Avser huvudsakligen förskottsbetald likvid i samband med företagsförvärv.

Not 15. Varulager

	Koncernen	
	1997	1996
Råvaror och komponenter	527	449
Varor under tillverkning	301	149
Färdiga varor och handelsvaror	403	342
Förskott till leverantörer	4	-
Totalt	1.235	940

Not 16. Andra kortfristiga fordringar

	Moderbolaget		Koncernen	
	1997	1996	1997	1996
Växelfordringar	-	-	73	64
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	5	4	78	95
Övriga fordringar	1	1	216	88
Totalt	6	5	367	247

Not 17. Eget kapital

Koncernen	Aktie-kapital	Bundna reserver	Fritt eget kapital	Totalt
Belopp vid årets ingång	300	146	1.420	1.866
Utdelning	-	-	-143	-143
Förskjutning mellan bundet och fritt eget kapital	-	37	-37	-
Omräkningsdifferenser m m	-	-	-13	-13
Årets resultat	-	-	347	347
Belopp vid årets utgång	300	183	1.574	2.057

Moderbolaget

	Aktie-kapital	Reserv-fond	Fritt eget kapital	Totalt
Belopp vid årets ingång	300	60	1.043	1.403
Utdelning	-	-	-143	-143
Årets resultat	-	-	144	144
Belopp vid årets utgång	300	60	1.044	1.404

Not 18. Pensionsförhållanden

Kapitaliserat värde av lämnade pensionsutfästelser uppgår till:

	Moderbolaget		Koncernen	
	1997	1996	1997	1996
PRI	25	26	187	176
Övrig pensionsskuld	8	7	199	89
Totalt	33	33	386	265

Till täckande av pensionsskulder är tillgängligt:

På kontot "Avsatt till pensioner"				
- Räntebärande avsättningar	31	31	304	192
- Ej räntebärande avsättningar	-	-	51	51
Pensionsstiftelsers förmögenhet	2	2	27	22
Totalt	33	33	382	265

Utöver vad som redovisas ovan på kontot "Avsatt till pensioner", finns pensionsutfästelser upptagna under ansvarsförbindelser med ett kapitaliserat värde på 4 Mkr (4).

Not 19. Utnyttjade kreditfaciliteter

Koncernens utnyttjade kreditfaciliteter förfaller till betalning eller skall omsättas enligt nedanstående tidplan:

	1998	1999	2000	2001	2002	2003 eller senare	Totalt
Lån	137	16	21	11	23	35	243
Utnyttjade check-räkningskrediter	1.188	-	-	-	-	-	1.188
Totalt	1.325	16	21	11	23	35	1.431

Checkräkningskrediter förfaller normalt inom ett år, men förlänges vanligtvis vid förfallodagen.

NOTER

Not 20. Outnyttjade beviljade kreditfaciliteter

	Moderbolaget		Koncernen	
	1997	1996	1997	1996
Beviljade kreditfaciliteter	2.600	1.378	3.755	2.479
Utnyttjad del	-1.016	-170	-1.431	-537
Outnyttjade beviljade kreditfaciliteter	1.584	1.208	2.324	1.942

Syndikerat lån

I mitten av december 1997 tecknade moderbolaget ett avtal med ett konsortium bestående av elva banker om upptagande av ett 7-års Multi-currency-lån, motsvarande 330 MUSD. Lånet, som ersatte ett tidigare 5-års Multi-currency-lån om 200 MUSD som upptogs i november 1995, är en s k "revolving credit", vilket innebär att lånebeloppet under hela lånets löptid står till Cardos förfogande att användas efter behov. Låneramen reduceras under de två sista åren av lånets löptid med 20 procent per halvår. Dessutom har respektive bank i konsortiet rätt att säga upp sin andel till återbetalning vid nästa ränteförfallodag om någon som ej var aktieägare vid tidpunkten för avtalets tecknande förvärvar mer än 50% av utestående aktier. Den totala låneramen reduceras i så fall samtidigt med samma belopp.

Per den 31 december har ett belopp motsvarande 130 MUSD utnyttjats. I balansräkningen redovisas den utnyttjade delen som utnyttjad checkräkningskredit.

Not 21. Skuldposters förfallotid

Koncernens skuldposter, exklusive lån och utnyttjade checkräkningskrediter, förfaller till betalning enligt nedanstående tidplan:

	1998	1999-2002	2003 eller senare	Totalt
Övriga räntebärande skulder	7	14	14	35
Leverantörsskulder	668	-	-	668
Skatteskulder	77	-	-	77
Övriga ej räntebärande skulder	694	21	5	720
Totalt	1.446	35	19	1.500

Finansiell leasing

Skulder avseende leasingobjekt som innehas enligt finansiella leasingavtal ingår i övriga räntebärande skulder och förfaller till betalning enligt följande:

	1998	1999	2000	2001	2002	2003 eller senare	Totalt
	6	5	4	3	2	-	20

Not 22. Övriga ej räntebärande avsättningar

	Moderbolaget		Koncernen	
	1997	1996	1997	1996
Avsättning till:				
Omstruktureringsreserver	-	-	143	11
Garantireserver	-	-	225	113
Latent skatt	-	-	109	89
Övriga ej räntebärande avsättningar	2	6	216	196
Totalt	2	6	693	409

Not 23. Övriga ej räntebärande skulder

	Moderbolaget		Koncernen	
	1997	1996	1997	1996
Personalrelaterade skulder	4	4	257	243
Mervärdesskatt	1	-	103	77
Förskott från kunder	-	-	93	107
Växelskulder	-	-	12	17
Övriga ej räntebärande skulder	4	2	255	159
Totalt	9	6	720	603

Not 24. Ställda säkerheter

	Moderbolaget		Koncernen	
	1997	1996	1997	1996
För avsättningar och skulder				
Avseende lån och checkräkningskrediter:				
- Fastighetsinteckningar	-	-	71	15
- Företagsinteckningar	-	-	24	-
Avseende övrigt:				
- Fordringar	-	-	3	11
Totalt avseende avsättningar och skulder	-	-	98	26
Övriga ställda säkerheter				
- Fastighetsinteckningar	-	-	17	-
Totalt ställda säkerheter	-	-	115	26

Not 25. Ansvarsförbindelser

	Moderbolaget		Koncernen	
	1997	1996	1997	1996
Diskonterade växlar	-	-	15	16
Borgens- och garantiförbindelser	1	1	340	96
Borgens- och garantiförbindelser för dotterbolags räkning	328	361	-	-
Pensionsåtaganden utöver redovisad pensionsskuld	-	-	4	4
Övrigt	-	-	47	40
Totalt	329	362	406	156

Cardo äger 60 procent i Cardo BSI Rail AB, som konsolideras i Cardokoncernen. Resterande 40 procent ägs av Thyssen Guss AG (Thyssen). Cardo AB har en option att förvärva Thyssens 40 procent i bolaget fr o m år 2000. Thyssen har från samma tidpunkt option att påkalla en försäljning av sitt innehav till Cardo AB.

Optionspriset blir beroende av resultatutvecklingen med ett minimipris på 95 MDEM. Om något bolag eller någon bolagsgrupp förvärvar eller på annat sätt får kontroll över mer än 90 procent av rösterna i Cardo AB innan någon av optionerna påkallats, har Thyssen rätt att begära att Cardo AB deponerar 95 MDEM motsvarande minimipriset på ett spärrat konto.

REVISIONSBERÄTTELSE

Till bolagsstämman i Cardo AB

Organisationsnummer 556026-8517

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Cardo AB för räkenskapsåret 1997. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget eller på annat sätt har handlat i strid mot aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen, varför vi tillstyrker;

att resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen fastställs och
att vinsten i moderbolaget disponeras enligt förslaget i förvaltningsberättelsen.

Styrelseledamöterna och verkställande direktören har inte vidtagit någon åtgärd eller gjort sig skyldiga till någon försummelse som enligt vår bedömning kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, varför vi tillstyrker;

att styrelsens ledamöter och verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Malmö den 4 mars 1998

REIDAR PETERS
Auktoriserad revisor
Arthur Andersen

CHRISTER LJUNGSTEN
Auktoriserad revisor
Ernst & Young

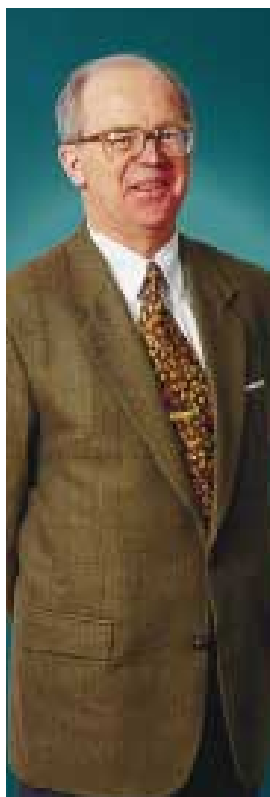
KONCERNLEDNING

Claes Göransson

f 1946. Chef för affärsområde Cardo Door. Anställd i företaget sedan 1988.

Aktieinnehav: 5.000

Hans Borneson

f 1941. Chef för affärsområde Cardo Pump. Anställd i företaget sedan 1982. Styrelseledamot i Fagerberg Holding AB.

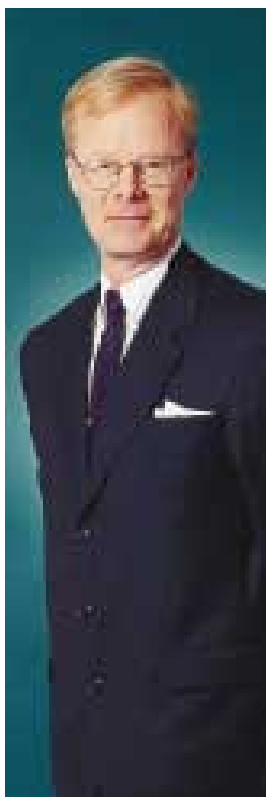
Aktieinnehav: 30.000

Kjell Svensson

f 1948. Verkställande direktör och koncernchef i Cardo AB. Anställd i företaget sedan 1997. Medlem i Cardos koncernledning sedan 1994. Anställd inom Cardo Door 1971-1997. Styrelseledamot i Cardo AB, Deve Schindler AB och Roxtec AB.

Aktieinnehav: 15.300

Alf Göransson

f 1957. Chef för affärsområde Cardo Rail fr o m 1 april 1998.

Aktieinnehav: 0

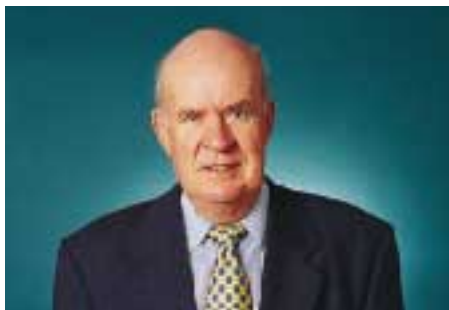

Sven-Erik Persson

f 1942. Vice verkställande direktör och ansvarig för koncernstab ekonomi, finans, information och personal. Anställd i företaget sedan 1994. Anställd i Investment AB Cardo 1986-1994. Styrelseledamot i AB Probo, AB Fiberduk (ordf) och AAE Cargo AG, Schweiz.

Aktieinnehav: 13.320

STYRELSE

Karl-Erik Sahlborg

Lund, f 1928, ordförande. Invald 1994. Styrelseordförande i Lunds Tekniska Högskola. Styrelseledamot i Tetra Laval Group, Incentive AB och Sveriges Industriförbund.

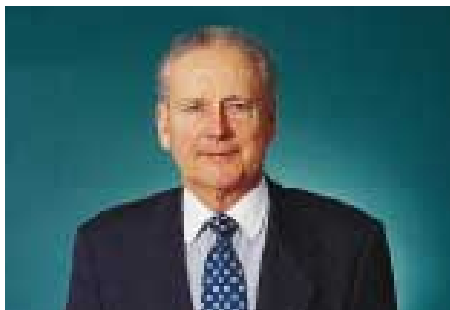
Aktieinnehav: 3.600

Lennart Nilsson

Lund, f 1941, vice ordförande. Invald 1994. Verkställande direktör och koncernchef i Cardo AB 1994-1997 samt i Investment AB Cardo 1986-1994. Styrelseordförande i Celsius AB, Sveriges Verkstadsindustrier och Lunds Universitet. Vice ordförande i Trelleborg AB. Styrelseledamot i AB Industrivärden, Gorthon Lines AB, Henry och Gerda Dunkers Stiftelse och Donationsfond Nr 2, Crafoordska Stiftelsen m fl.

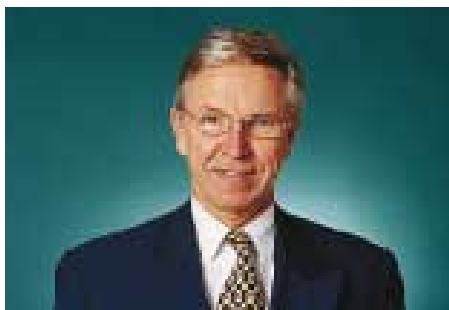
Aktieinnehav: 30.000

Sven Borelius

Stockholm, f 1928. Invald 1994. Tidigare verkställande direktör och koncernchef i Euroc AB (numera Scancem AB). Styrelseledamot i Scancem AB, Getinge Industrier AB, Trelleborg AB, Svedala Industri AB, Sanitec Ltd OY, Finland och Scribona AB.

Aktieinnehav: 0

Lars-Ove Håkansson

Djursholm, f 1937. Invald 1994. Tidigare styrelseordförande och koncernchef i Skanska AB. Styrelseordförande i Scandiaconsult AB, Newsec AB, Rondeco Scandinavia AB och Chematur Engineering AB. Styrelseledamot i Scancem AB, Svedala Industri AB och Byggelit AB.

Aktieinnehav: 0

Tuve Johannesson

Göteborg, f 1943. Invald 1995. Verkställande direktör i Volvo Car Corporation. Styrelseledamot i Skandinaviska Enskilda Banken AB.

Aktieinnehav: 0

Ulf Laurin

Malmö, f 1934. Invald 1994. Styrelseordförande i Näringslivets Fond, Svenska Golfbundet och Magnet Malmö. Vice ordförande i 2:a AP-fonden. Styrelseledamot i AB Cloetta. Senior Advisor CSFB. Ordförande i UNICE Social Affairs Committee.

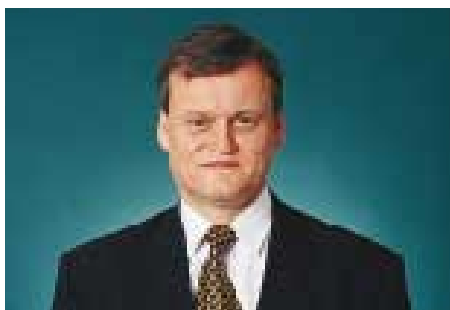
Aktieinnehav: 3.000

Anders Rydin

Lidingö, f 1945. Invald 1994. Vice VD i Skandinaviska Enskilda Banken AB. Styrelseordförande i Diligentia AB. Styrelseledamot i AB Jacobson & Widmark och Aktieförbundet.

Aktieinnehav: 0

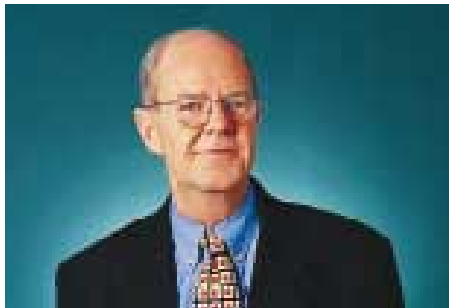
Kjell Svensson

Björred, f 1948. Invald 1997. Verkställande direktör och koncernchef i Cardo AB. Anställd i företaget sedan 1997. Medlem i Cardos koncernledning sedan 1994. Anställd inom Cardo Door 1971-1997. Styrelseledamot i Deve Schindler AB och Roxtec AB.

Aktieinnehav: 15.300

STYRELSE, REVISORER OCH VALBEREDNING

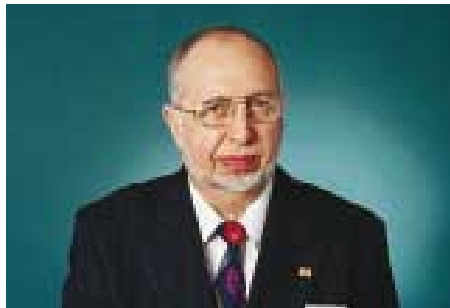
Personalrepresentanter – ordinarie

Lars Jansson

f 1939. Invald 1994. Produktionsteknisk ingenjör vid SAB WABCO AB. Ledamot av SAB WABCOs SIF-klubbstyrelse, Landskrona.

Aktieinnehav: 0

Roland Johansson

f 1938. Invald 1994. Montör vid International Door Automation AB. Vice ordförande i International Door Automations verkstadsklubb, Strömstad.

Aktieinnehav: 0

Lennart Wallensäter

f 1958. Invald 1994. Instruktor vid ABS Pump Production AB. Ordförande i ABS Pump Productions verkstadsklubb, Mölndal.

Aktieinnehav: 0

Personalrepresentanter – suppleanter

Stefan Engström

f 1955. Invald 1994. Verktygsarbetare vid SAB WABCO AB, Landskrona.

Aktieinnehav: 0

Kjell Persson

f 1950. Invald 1994. Produktionsledare vid ABS Pump Production AB, Mölndal.

Aktieinnehav: 9

Lennart Utbult

f 1952. Invald 1994. Byggnadsingenjör vid Cardo Door Production AB. Vice ordförande i Cardo Door Productions SIF-klubb, Torslanda.

Aktieinnehav: 0

Styrelsens sekreterare

Peter Idsäter

f 1960. Advokat, delägare i Mannheimer Swartling Advokatbyrå.

Revisorer

Ordinarie

Reidar Peters

f 1939. Auktoriserad revisor, Arthur Andersen.

Christer Ljungsten

f 1942. Auktoriserad revisor, Ernst & Young.

Suppleanter

Mats Fredricson

f 1944. Auktoriserad revisor, Arthur Andersen.

Anders Scherman

f 1944. Auktoriserad revisor, Ernst & Young.

Valberedning

En valberedning har utsetts bestående av styrelsens ordförande samt representanter för bolagets tre största ägare per den 31 december 1997. Valberedningens uppgift är att inför ordinarie bolagsstämma framlägga förslag avseende val av styrelse och revisorer samt arvoden.

Den valberedning som utsetts inför 1998 års ordinarie bolagsstämma består av:

Staffan Grefbäck

Nordbanken fonder, Stockholm

Fredrik Lundberg

L E Lundbergföretagen AB, Stockholm

Lennart Låftman

AP-fonden 5:e fondstyrelsen, Stockholm

Karl-Erik Sahlberg

styrelseordförande i Cardo.

KONCERNBOLAG

Moderbolag

CARDO AB

Roskildevägen 1B
Box 486
201 24 Malmö
Telefon 040 35 04 00
Telefax 040 97 64 40
Telex 32413 cardo s

Huvudkontor - affärsområden

CARDO DOOR

Cardo Door AB
Roskildevägen 1B
Box 171
201 21 Malmö
Telefon 040 35 05 50
Telefax 040 12 81 84

CARDO PUMP

Cardo Pump AB
Kroksläatts Parkgata 4
Box 2056
431 02 Mölndal
Telefon 031 83 63 00
Telefax 031 18 49 06
Telex 20626 abs s

CARDO RAIL

Cardo BSI Rail AB
Roskildevägen 1B
Box 193
201 21 Malmö
Telefon 040 35 04 60
Telefax 040 30 38 03

Australien

SAB WABCO D&M
Engineering Ltd
PO Box 649
Seven Hills
NSW 2147
Telefon +61 2 96 31 23 33
Telefax +61 2 98 96 38 35

SAB WABCO Pty Ltd
Nathan Road, Hampton Park
PO Box 685
Dandenong
Victoria 3175
Telefon +61 3 97 94 66 11
Telefax +61 3 97 94 80 11

Belgien

Alsta Belgium BV
Kerkstraat 46
BE-1742 Ternat
Telefon +32 2 582 38 99
Telefax +32 2 582 40 30

SA Crawford Door NV
Zoning "Klein Frankrijk" 21
BE-9600 Ronse
Telefon +32 55 21 54 25
Telefax +32 55 21 78 72
Telex 46-85544 crawfo b

ABS Belgium NV/SA
Belgicastraat 2
BE-1930 Zaventem
Telefon +32 2 725 79 00
Telefax +32 2 725 71 19

SAB WABCO NV
Walenweg 73
BE-1930 Zaventem
Telefon +32 2 759 79 12
Telefax +32 2 759 32 45

Brasilien

ABS Industria de Bombas
Centrifugas Ltda
Rua Hasdrubal
Bellegard 701 CIC
Caixa Postal 140 11
BR-816 90-990 Curitiba-PR
Telefon +55 41 348 1991
Telefax +55 41 348 1879

SAB WABCO do Brasil SA
Rua Lauriano Fernandes Jr, 10
Sao Paulo-SP
BR-05089-070 Vila Leopoldina
Telefon +55 11 260 3122
Telefax +55 11 831 6035

Danmark

Cardo Door Production A/S
Lupinvej 12
DK-9500 Hobro
Telefon +45 98 52 22 44
Telefax +45 98 52 58 22

Crawford Door A/S
Taastrupgaardsvej 8
DK-2630 Taastrup
Telefon +45 43 71 58 00
Telefax +45 43 71 58 02

Faltec Porte A/S
Lupinvej 12
DK-9500 Hobro
Telefon +45 98 52 22 44
Telefax +45 98 51 08 78

ABS Pumper A/S
Kirke Vaerløsevej 14
Postboks 214
DK-3500 Vaerløse
Telefon +45 44 48 52 55
Telefax +45 44 48 60 88

Estland

ABS Pumps AS
Paldiski mnt 125
Box 290
EE-0090 Tallinn
Telefon +372 656 33 98
Telefax +372 656 33 85

Finland

Oy Crawford Door Ab
Nimismiehenpelto 6
FI-02770 Esbo
Telefon +358 9 88 73 51
Telefax +358 9 803 73 93

ABS Pumput Oy
Höyläämötie 16
FI-00380 Helsingfors
Telefon +358 9 506 88 90
Telefax +358 9 55 80 53

Oy Lorentzen & Wettre Ab
PO Box 15
FI-00561 Helsingfors 56
Telefon +358 9 79 00 88
Telefax +358 9 79 00 97

Frankrike

Cardo Door Production
France SAS
1/3 Rue Pierre Josse
Z A I Les Bordes
FR-91070 Bondoufle
Telefon +33 1 60 86 89 70
Telefax +33 1 60 86 85 21
Telex 42-600069 F

Clever SA
1 à 5 rue des Cévennes
B P 77
FR-91002 Evry Cedex
Telefon +33 1 60 86 89 00
Telefax +33 1 60 86 91 15

Crawford Door SA
Parc Industriel "Les Malines"
Lisses Ce No 2701
FR-91027 Evry Cedex
Telefon +33 1 69 11 20 00
Telefax +33 1 69 11 20 15

HYMECA manutention SA
49, Rue de Boulst
FR-51110 Isles-Sur-Suippe
Telefon +33 3 26 03 89 89
Telefax +33 3 26 03 87 91

ABS Pompes SA
14, Rue Montgolfier
FR-93115 Rosny-Sous-Bois
Telefon +33 1 49 35 24 50
Telefax +33 1 48 54 42 82

Lorentzen & Wettre SARL
91, Rue Péreire
FR-78100
Saint Germain en Laye
Telefon +33 1 30 87 02 20
Telefax +33 1 30 87 02 30

Pumpex SARL
4-6 Boulevard Westinghouse
FR-93270 Sevran
Telefon +33 1 43 85 82 82
Telefax +33 1 43 84 36 24

SAB WABCO Products SA
Zone Industrielle de Longpré
FR-80046 Amiens Cedex
Telefon +33 3 22 67 35 00
Telefax +33 3 22 67 35 01

SAB WABCO SA
4 Boulevard Westinghouse
FR-93270 Sevran
Telefon +33 1 49 36 67 67
Telefax +33 1 49 36 67 82

Förenade Arabemiraten

Crawford Door AB
PO Box 5420
Sharjah
Telefon +971 6 32 34 02
Telefax +971 6 32 34 01

Grekland

ABS Antlies SA
1-3 Skra Street
Kallithea
GR-17372 Athens
Telefon +30 1 95 325 01/02/03
Telefax +30 1 95 325 04

KONCERNBOLAG

Indien

D&M (India) Pvt Ltd
S 136, First Floor
Greater Kailash-II
New Dehli - 11 00 48
Telefon +91 11 641 4130
Telefax +91 11 647 0025

Railway Products (India) Ltd
Harita
Hosur 635 109
Tamil Nadu
Telefon +91 4344 76762/64
Telefax +91 4344 76035
Telex 0458-238

Irland

ABS Pumps Ltd
Clonard Road
Wexford
Telefon +353 53 63 200
Telefax +353 53 42 335

Italien

Crawford Door Srl
Via Maccani 108/21
IT-38100 Trento
Telefon +39 461 82 40 88
Telefax +39 461 82 33 53

ABS Pompe Srl
Via Degli Speciali Blocco 33
Centergross
IT-40050
Funo di Argelato (BO)
Telefon +39 51 86 10 07
Telefax +39 51 86 18 48

SAB WABCO Products SpA
Via Volvera, 51
IT-10045 Piossasco (Turin)
Telefon +39 11 90 44 317
Telefax +39 11 90 4245

SAB WABCO SpA
Via Volvera, 51
IT-10045 Piossasco (Turin)
Telefon +39 11 90 44 1
Telefax +39 11 90 64 394

Kanada

ABS Pumps Corporation
1215 Meyerside Drive, Unit 7
Mississauga
Ontario L5T 1H3
Telefon +1 905 670 4677
Telefax +1 905 670 3709

Lorentzen & Wettre
Canada Inc
125 Hymus Blvd
Pointe Claire
Quebec H9R 1E6
Telefon +1 514 694 4522
Telefax +1 514 694 0799

Kina

Crawford Door
Shenyang Liming Ltd
No 65 Xinlipu, East Street
Dongling District
110161 Shenyang
Telefon +86 24 843 12 48
Telefax +86 24 841 49 23

Malaysia

Pumpex AB
Asia Pacific Regional Office
27-2 Jalan Desa,
Taman Desa
MY-581 00 Kuala Lumpur
Telefon +60 3 781 18 31
Telefax +60 3 782 32 94

Nederländerna

Alsta BV
Glashorst 106
Postbus 8
NL-3925 ZG Scherpenzeel
Telefon +31 33 277 61 00
Telefax +31 33 277 45 65

Alsta Production BV
t Zwarte Land 10
Postbus 22
NL-3925 ZG Scherpenzeel
Telefon +31 33 277 95 00
Telefax +31 33 277 80 27

Cardo Door Continental BV
Marconistraat 18
Postbus 120
NL-1700 AC Heerhugowaard
Telefon +31 72 575 07 00
Telefax +31 72 574 49 28

Cardo Door Logistics BV
James Wattstraat 8
Postbus 120
NL-1700 AC Heerhugowaard
Telefon +31 72 575 07 60
Telefax +31 72 571 97 56

Crawford Deur BV
Costerstraat 20
Postbus 159
NL-1700 AD Heerhugowaard
Telefon +31 72 575 21 25
Telefax +31 72 571 33 76

ABS Pompen BV
Karveelweg 9
Postbus 120
NL-6200 AC Maastricht
Telefon +31 43 352 50 50
Telefax +31 43 363 33 95

SAB WABCO BV
Harlingerstraatweg 115
Postbus 515
NL-8901 BH Leeuwarden
Telefon +31 582 97 33 33
Telefax +31 582 15 23 81

Norge

Crawford Door A/S
Strömsveien 179
Postboks 96, Alnabru
NO-0614 Oslo
Telefon +47 22 65 54 50
Telefax +47 22 64 87 75

ABS Pumper A/S
Industriveien 40
Postboks 473
NO-1301 Sandvika
Telefon +47 67 55 47 00
Telefax +47 67 55 47 50

Polen

Crawford Door
Polska Sp z o o
ul Nowowiejska 25
PL-00-665 Warszawa
Telefon +48 22 25 05 39
Telefax +48 22 25 78 74

ABS Pompy Sp z o o
ul Rydygiera 8
Budynek 35
PL-01-793 Warszawa
Telefon +48 22 633 8646
Telefax +48 22 633 8644

Saudiarabien

Saudi Crawford Doors
Factory Ltd
PO Box 259 60
Riyadh - 11476
Telefon +966 1 498 11 33
Telefax +966 1 498 00 22

Schweiz

Cardo Door International AG
Industriestrasse 11
CH-6343 Rotkreuz
Telefon +41 41 790 5901
Telefax +41 41 790 5908

Normstahl Werk E Döring AG
Industriestrasse 1
CH-9462 Montlingen
Telefon +41 71 763 9797
Telefax +41 71 763 9770

ABS Kolb Pumpen AG
Bahnhofstrasse 8
CH-8594 Güttingen
Telefon +41 71 694 6555
Telefax +41 71 694 6556

Singapore

ABS Pumps International AB,
Asia Pacific
170 Upper Bukit Timah,
Road # 13-01
Bukit Timah Shopping Centre
Singapore 588 179
Telefon +65 4633 933
Telefax +65 4622 122

Spanien

Crawford Door SA
Camino de Rejas, 1
Nave 12
ES-28820-Coslada/Madrid
Telefon +34 1 660 10 70
Telefax +34 1 673 89 20

ABS Bombas SA
c/ Madera, 14-16
Pol Ind Santa Ana, Urb Rivas-
Vaciamadrid
ES-28529 Madrid
Telefon +34 1 670 28 51
Telefax +34 1 666 58 68

SAB Iberica SA
Mar Tirreno, 7 y 9
ES-28830 San Fernando de
Henares (Madrid)
Telefon +34 1 677 94 53
Telefax +34 1 677 85 82

SAB WABCO SA
Mar Tirreno, 7 y 9
ES-28830 San Fernando de
Henares (Madrid)
Telefon +34 1 677 82 12
Telefax +34 1 677 85 82

Storbritannien

Crawford Door Ltd
Whittle Road, Meir
Stoke-on-Trent
Staffs, ST3 7QA
Telefon +44 1782 5998 99
Telefax +44 1782 5999 30

KONCERNBOLAG

Faltec Doors Ltd
St James Court
Statham Street
Hanley
Stoke-on-Trent ST1 4EY
Telefon +44 1782 2052 05
Telefax +44 1782 2050 45

ABS Pumps Ltd
Station Road
Horley
Surrey, RH6 9HN
Telefon +44 1293 8219 75
Telefax +44 1293 8219 76

Davies & Metcalfe Ltd
Unit 6, Brooklands Way,
Basford Lane
Leek
Staffordshire ST13 7TD
Telefon +44 153 837 1724
Telefax +44 153 837 1725

SAB WABCO Davies &
Metcalfe Ltd
Thermal Road
Bromborough
Merseyside L62 4TR
Telefon +44 151 473 0260
Telefax +44 151 473 0272

SAB WABCO Davies &
Metcalfe Products Ltd
Injector Works
Dukinfield Road
Hyde, Cheshire SK14 4RA
Telefon +44 161 366 2800
Telefax +44 161 366 2850

SAB WABCO Ltd
Thermal Road
Bromborough
Merseyside L62 4TR
Telefon +44 151 473 0260
Telefax +44 151 473 0272

SAB WABCO Products Ltd
Thermal Road
Bromborough
Merseyside L62 4TR
Telefon +44 151 473 0260
Telefax +44 151 473 0272

Sverige

Allhabo AB
Adolfsbergsvägen 3
702 27 Örebro
Telefon 019 20 98 00
Telefax 019 27 37 47

Cardo Door Export AB
Roskildevägen 1B
Box 210
201 22 Malmö
Telefon 040 35 05 30
Telefax 040 611 95 05

Cardo Door Production AB
Gamla Flygplatsvägen 2-4
Box 160
423 21 Torslanda
Telefon 031 56 01 00
Telefax 031 92 34 68

Carpro AB
Elementvägen 15
702 27 Örebro
Telefon 019 20 87 00
Telefax 019 20 87 20

Crawford Door Försäljnings AB
Redegatan 7
Box 5087
426 05 Västra Frölunda
Telefon 031 69 12 70
Telefax 031 29 35 19

Crawmator AB
Roskildevägen 1B
Box 171
201 21 Malmö
Telefon 040 35 05 50
Telefax 040 97 69 70

Interdock AB
Åkagårdsvägen
260 91 Förslöv
Telefon 0431 45 08 40
Telefax 0431 45 14 89

International Door
Automation AB
Prästängsvägen 30
452 33 Strömstad
Telefon 0526 140 10
Telefax 0526 141 91

Megadoor AB
Servicegatan 6
931 76 Skellefteå
Telefon 0910 837 00
Telefax 0910 837 09

ABS Pump AB
Taljegårdsgatan 11
Box 1
431 21 Mölndal
Telefon 031 706 16 00
Telefax 031 27 29 20

Kattsundsgatan 15
Box 561
201 25 Malmö
Telefon 040 611 83 30
Telefax 040 30 21 77

Rissneleden 138
Box 7020
174 07 Sundbyberg
Telefon 08 733 70 00
Telefax 08 733 70 19

Storgatan 1
Box 380
851 06 Sundsvall
Telefon 060 12 91 90
Telefax 060 61 57 26

ABS Pump Production AB
Krokslätts Parkgata 4
Box 2043
431 02 Mölndal
Telefon 031 83 63 00
Telefax 031 18 49 06

Kvarnbacksvägen
Box 170
592 24 Vadstena
Telefon 0143 155 00
Telefax 0143 109 72

ABS Pumps International AB
Krokslätts Parkgata 4
Box 2052
431 02 Mölndal
Telefon 031 83 63 00
Telefax 031 18 49 06

AB Lorentzen & Wettre
Viderögatan 2
Box 4
164 93 Kista
Telefon 08 477 90 00
Telefax 08 477 91 99

Pumpex AB
Rökerigatan 20
Box 5207
121 16 Johanneshov
Telefon 08 725 49 30
Telefax 08 659 33 14

Åsgatan 15
Box 57
914 22 Nordmaling
Telefon 0930 395 00
Telefax 0930 395 19

SCABA AB
Enhagsvägen 12
Box 2018
183 02 Täby
Telefon 08 446 46 00
Telefax 08 768 51 41

SCABA Production AB
Verkstadsvägen 12
Box 170
862 02 Njurunda
Telefon 060 309 05
Telefax 060 314 26

SAB WABCO AB
Instrumentgatan 15
Box 515
261 24 Landskrona
Telefon 0418 544 00
Telefax 0418 106 90

SAB WABCO
International AB
Roskildevägen 1B
Box 193
201 21 Malmö
Telefon 040 35 04 80
Telefax 040 30 38 03

Sydafrika

ABS Pumps (PTY) Ltd
P O Box 8195
ZA-1625 Edleen
Telefon +27 11 397 1612
Telefax +27 11 397 1795

Sydkorea

SAB WABCO Korea Ltd
3rd Floor Samhae Building
128-20 Samsung-dong
Kangnam-Ku, Seoul
Telefon +82 2 564 0325
Telefax +82 2 564 0328

Tjeckien

SAB WABCO sro
Lichnická 402
CZ-538 43 Tremosnice
Telefon +420 455 913 38
Telefax +420 455 913 26

Turkiet

ABS Pompalari Türkiye
Karaman Ciftligli
Cd Yakut 1/9
TR-81300 Atasehir - Istanbul
Telefon +90 216 455 22 56
Telefax +90 216 455 22 65

Tyskland

ABON Antriebe und
Sicherheitssysteme GmbH
Thalbach
DE-85368 Wang
Telefon +49 1805 235 427
Telefax +49 1805 235 428

Crawford Tor GmbH
Fangdieckstrasse 64
Postfach 530425
DE-22534 Hamburg
Telefon +49 4054 7006 0
Telefax +49 4054 7006 99

KONCERNBOLAG

Faltec Tore GmbH
Am Vorort 4
DE-44894 Bochum
Telefon +49 2349 2229 0
Telefax +49 2349 2229 99

H Krueger
Maschinenfabrik GmbH
Industriestrasse 22
DE-25469 Halstenbek
Telefon +49 4101 4795 10
Telefax +49 4101 4795 70

Normstahl-Werk
E Döring GmbH
Normstahlstrasse 1-3
DE-85366 Moosburg
Telefon +49 8761 683 0
Telefax +49 8761 683 202

ABS Pump Center GmbH
Scheiderhöhe Strasse 30-38
Postfach 1220
DE-53785 Lohmar
Telefon +49 2246 130
Telefax +49 2246 132 00

ABS Pumpen GmbH
Scheiderhöhe Strasse 30-38
Postfach 1360
DE-53786 Lohmar
Telefon +49 2246 130
Telefax +49 2246 132 00

ABS Scanpump GmbH
Gewerbezentrum Jagdschloss
Darmstädter Strasse 3a-3b
DE-64404 Bickenbach
Telefon +49 6257 9317 0
Telefax +49 6257 9317 99

Lorentzen & Wettre GmbH
Machtlfinger Strasse 24
Postfach 700740
DE-81307 München
Telefon +49 8978 5004 0
Telefax +49 8978 5004 43

Pumpex GmbH
Tischler Strasse 10
DE-30916 Isernhagen
Telefon +49 5136 8954 33
Telefax +49 5136 8954 36

Gutehoffnungshütte
Radsatz GmbH
Steinbrink Strasse 170
Postfach 110226
DE-46122 Oberhausen
Telefon +49 208 6924 350
Telefax +49 208 6924 355

SAB WABCO BSI
Verkehrstechnik GmbH
Papenberger Strasse 38
Postfach 100165
DE-42859 Remscheid
Telefon +49 2191 367 0
Telefax +49 2191 367 215

Ernst-Platz Strasse 2
DE-80992 München
Telefon +49 89 143 156 0
Telefax +49 89 143 156 20

SAB WABCO BSI
Verkehrstechnik
Products GmbH
Werk Remscheid
Papenberger Strasse 38
Postfach 100165
DE-42859 Remscheid
Telefon +49 2191 367 0
Telefax +49 2191 367 335

SAB WABCO KP GmbH
Poststrasse 1
DE-31542 Bad Nenndorf
Telefon +49 5723 91 3240
Telefax +49 5723 91 3242

Ungern

ABS Szivattyú Kft
Mázsa Utca 6
HU-1107 Budapest
Telefon +36 1 261 3016
Telefax +36 1 260 0974

USA

Megadoor Inc
435 Dividend Drive Suite B
PO Box 2957
Peachtree City, GA 30269
Telefon +1 770 631 2600
Telefax +1 770 631 9086

ABS Pumps Inc
140, Pond View Drive
Meriden, CT 06450
Telefon +1 203 238 2700
Telefax +1 203 238 0738

Lorentzen & Wettre USA, Inc
1055 Windward Ridge
Parkway, Suite 160
Alpharetta, GA 30202
Telefon +1 770 442 8015
Telefax +1 770 442 6792

Pumpex Inc
103 A Molasses Hill Road
Lebanon, NJ 08833
Telefon +1 908 730 7004
Telefax +1 908 730 7580

Österreich

Crawford Tor Ges mbH
IZ-NÖ-Süd, Strasse 7
Objekt 58/A/10
AT-2355 Wiener Neudorf
Telefon +43 2236 61 665
Telefax +43 2236 63 661

Faltec Tore Ges mbH
Wolfenstrasse 17D
AT-4400 Steyr
Telefon +43 7252 811 68
Telefax +43 7252 811 68 14

Normstahl Döring
Ges mbH & Co KG
Drautendorf 58
AT-4174 Niederwaldkirchen
Telefon +43 7231 3128 0
Telefax +43 7231 3123

ABS Pumpen Ges mbH
IZ-NÖ-Süd, Strasse 2, M27
AT-2351 Wiener Neudorf
Telefon +43 2236 642 61/65
Telefax +43 2236 642 66

KONCERNEN I SAMMANDRAG¹⁾

Belopp i Mkr där ej annat anges	Proforma 1993	1994	1995	1996	1997
Fakturerad försäljning	5.450	5.524	6.165	6.371	7.983
Rörelseresultat	248	339	588	651	567
Resultat efter finansiella poster	156	273	561	650	504
Rörelsemarginal, %	4,6	6,2	9,5	10,2	7,1
Vinstmarginal, %	2,9	4,9	9,1	10,2	6,3
Räntetäckningsgrad, ggr	2,3	4,1	6,1	9,9	5,9
Investeringar, brutto	153	110	142	192	201
Internt genererat kassaflöde före skatt	514	480	636	607	494
Internt genererat kassaflöde efter skatt	443	456	517	449	250
Självfinansieringsgrad, %	290	415	364	234	124
Anläggningstillgångar	1.344	1.197	1.063	1.314	2.304
Omsättningstillgångar	2.436	2.688	2.778	3.112	3.898
Summa tillgångar	3.780	3.885	3.841	4.426	6.202
Eget kapital	978	1.165	1.554	1.866	2.057
Minoritetsintresse	51	42	17	8	166
Räntebärande avsättningar och skulder	1.362	1.189	609	748	1.770
Ej räntebärande avsättningar och skulder	1.389	1.489	1.661	1.804	2.209
Genomsnittligt sysselsatt kapital	2.497	2.366	2.392	2.391	3.366
Nettoskuldsättning	1.207	801	313	444	1.498
Omsättningshastighet på sysselsatt kapital, ggr	2,18	2,33	2,58	2,66	2,37
Avkastning på sysselsatt kapital, %	11,1	15,3	28,0	30,0	18,0
Avkastning på eget kapital, %	12,0	18,6	29,7	27,4	18,0
Soliditet, %	27,2	31,1	40,9	42,4	35,8
Skuldsättningsgrad, ggr	1,3	1,0	0,4	0,4	0,8
Nettoskuldsättningsgrad, ggr	1,2	0,7	0,2	0,2	0,7
Antal anställda, genomsnitt	5.982	5.725	5.700	6.179	7.377
<i>Data per aktie</i>					
Resultat (efter full skatt), kr	3:68	6:64	13:48	15:13	11:58 (13:91)²⁾
Utdelning för verksamhetsåret, kr	-	-	4:00	4:75	4:75³⁾
Eget kapital, kr	32:61	38:84	51:81	62:21	68:58
Antal aktier, tusental	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000

¹⁾ Definitioner av nyckeltal, se sid 33.

²⁾ Resultat per aktie före reserveringar av engångsnatur om 70 Mkr i Cardo Rail.

³⁾ Styrelsens förslag.

door
door
door
pump
pump
pump
rail
rail
rail